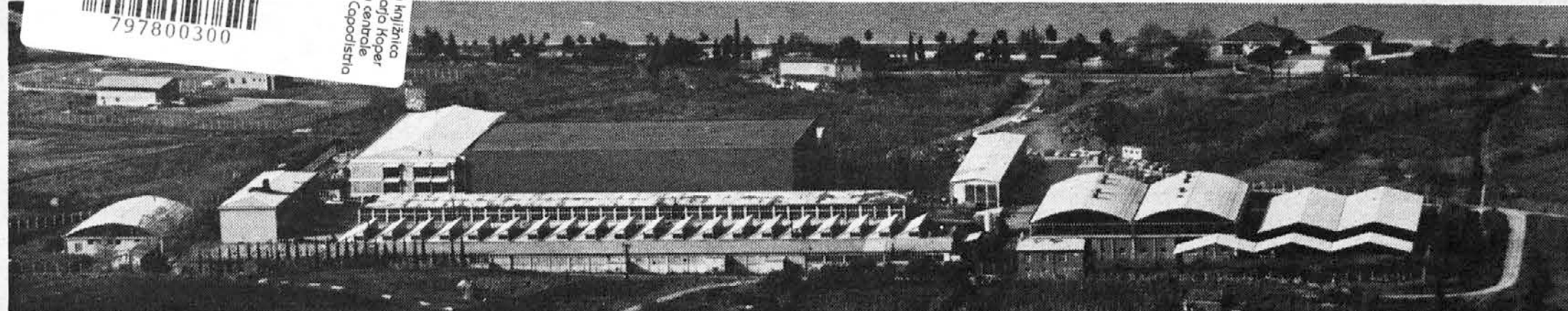

91/1978/s[2]

MI

797800300

Ostrednja knjižnica
Srednja Vihorja Koper
Biblioteka centrale
Srednje Vihorje Capodistria

1 25. maj 78

glasilo delovne organizacije

trofeja za izvoz

BRUNO GOMBAČ

Dne 15. marca 1978 smo v Budimpešti prejeli trofejo za izvoz. To priznanje organizira in podeljuje Editorial office — časopisno založniško podjetje iz Španije. Cilj te priredbe je zблиževanje firm po svetu ter ustvarjanje atmosfere za enakopravnejšo trgovinsko menjavo med razvitimi in nerazvitimi deželami.

Editorial office izdaja štiri komercialne revije, katerih naklada je

100.000 izvodov. Revije pošilja brezplačno v dežele ZDA, Latinske Amerike, Afrike in na daljni vzhod. Prvič so to priznanje podelili v Braziliji v Rio de Janeiru. Letos so si za podelitev izbrali eno izmed vzhodnoevropskih prestolnic, in sicer Budimpešto.

To priznanje so letos podelili 95 firmam iz sedemnajstih držav. Mehanotehnika ga je prejela zaradi konstantnega interesa, ki ga izkazuje za tržišča dežel v razvoju.

Direktor DO Marjan Starc prejema trofejo za izvoz

sejmi v tujini

Bruno Gombač

Teško je z besedo prikazati kakšen pomen in kakšen vpliv imajo sejmi na dogajanje v našem kolektivu. Lahko bi celo rekli, da se proizvodnja začne že na sejmu, saj vemo, da če ni prodaje ni niti proizvodnje. Za naš izvoz

so najpomembnejši mednarodni sejmi v Nürnbergu, Milanu in Parizu.

Nürnberg je v svetovnem merilu in tudi za nas najpomembnejši sejem. V 11 paviljonih s skupno 120.000 m² površine razstavljajo najpomembnejši proizvajalci igrač iz vseh kontinentov. Leta 1976 je sodelovalo 6000 razstav-

ljalcev. Kdor si je ta sejem ogledal, si je lahko vsaj približno ustvaril sliko, kako velika je konkurenca. Mi imamo relativno velik razstavn prostor — 80 m² površine. Na tej površini razstavljamo: telefon, fliper, šivalni stroj, elektrovlak, elektropionir, mehano, zadnja leta tudi nekatere artikole iz plastike in pliša. V Nürnberg vabimo vse naše kupce iz ZDA, Canade, Evrope, Avstralije ter iz nekaterih držav tretjega sveta.

V Milanu razstavljamo na 52 m² površine. Sem vabimo predvsem kupce iz Italije, Francije, Španije, Latinske Amerike in Arabskih držav.

Poleg prodaje v našeta področja ima Milanski sejem še drugi pomen. Z Milanom se namreč sejmi začinjajo, tu dobimo prva tržišča in ta vplivajo na našo politiko na ostalih sejmih.

V Parizu imamo 35 m² površine. Tudi Pariški je mednarodni sejem, vendar je od vseh treh ta najbolj zaprt in vezan izključno na Francijo, Belgijo in Holandijo. Francija je za Nemčijo drugo največje tržišče v Evropi in zato je tudi ta sejem za nas zelo pomemben.

Po važnosti bi te sejme lahko razvrstili tako:

- Nürnberg 70
- Milano 15
- Pariz 15

Poleg teh treh so še drugi pomembni mednarodni sejmi, npr. New York, Birmingham, Valencija, Hong Kong, Tokyo itd. Na teh sejmih direktno ne sodelujemo, vendar nas na nekaterih zastopajo naši kupci. Tako v New Yorku razstavlja naše proizvode Durham, v Valenciji firma Tambor in v Birminghamu Covan.

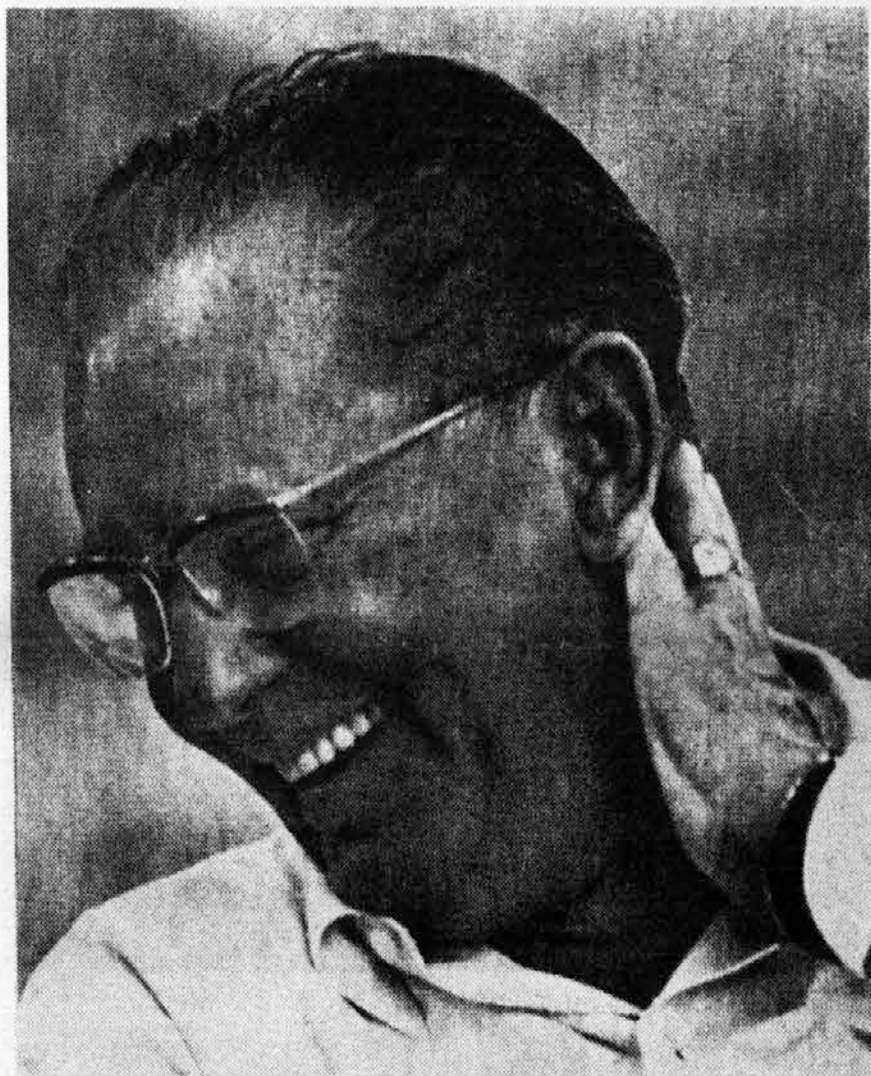
S tem, ko robo v Nürnbergu, Milanu in Parizu prodamo, ciklus prodaje še ni zaključen. Naši kupci, v večini primerov uvozniki, robo ponujajo raznim veleblagovnicam, grozistom, itd. na svojih tržiščih. To se sedaj dogaja na raznih nacionalnih sejmih po posameznih državah (npr. sejmi v Sydneyju, Zürichu, Bruxellesu, Stockholmu, itd.). Najvažnejši člen v tej verigi ponudbe in povpraševanja je seveda potrošnik. Potrošnik je selektor, ki odloča, kateri proizvodi so tržišču potrebni in kateri niso.

Vtisi z letošnjih sejmov

Letošnji sejmi so minili v znaku trajajoče mednarodne krize, velike konkurence in pritiska po znižanju cen.

Reakcija je bila dobra, vendar trajajoča mednarodna kriza vpliva na kupce tako, da naročajo previdnejše. Veliko kupcev čaka na izid lokalnih sejmov in šele nato bodo poslali svoja naročila. Zavedati se moramo, da je Mehanotehnika močno orientirana na izvoz, 50 % naše proizvodnje izvozimo in zato smo v zelo močno izpostavljeno mednarodno gospodarsko situaciji, ta pa trenutno ni najboljše. Amerika si je iz krize nekoliko opomogla, zato pa zahodna Evropa še vedno doživlja močno gospodarsko krizo. Prvi pokazalec te krize je nezaposlenost.

(Dalje na 2. strani)

štafeta mladosti

Ker je Titova štafeta prispela na obalo med prazniki, smo delavci Mehanotehnike zadnji delovni dan imeli kratko slovesnost na kateri smo prebrali pozdravno pismo v počastitev Štafete mladosti.

Dragi tovariš TITO!

Štafeta mladosti naj ti prinese želje vseh nas, da bi še dolga leta ostal med nami zdrav in čvrst, neomajen steber in branik miru in sožitja med narodi, neutrudljiv snovatelj in tvorec nove socialistične demokratične Jugoslavije.

Izšel si iz množic in njihovo zupanje in vera te je postavila na čelo revolucionarnega gibanja in borbe, ki ima za cilj osvoboditev človeka. Ta pot je težka, vendar se pod tvojim vodstvom vije vztrajno in strmo navzgor. Velike etape in mejniki te poti so učvrstitev partije, izbojevanje zmage nad fašizmom in osvoboditev Jugoslavije iz graditev socialistične republike, rekonstrukcija porušene domovine, uvedba delavskega samoupravljanja, vzpostavitev gibanja nevrščenih ter stalna in široka politična akcija v mednarodni politični oceni za mir v svetu.

Vse to in mnogo drugega na kar smo mi Jugoslovani ponosni je tvoje delo in zato je tvoj praznik tudi praznik vseh nas, delovnih ljudi, ki si želijo mir, svobodo in delo.

Titova štafeta, srečno potuj!

Caro compagno TITO!

La staffetta della gioventù ti porta i desideri e auguri di tutti noi di restare ancora a lungo fra noi sano e forte, inflessibile sostegno e difensore della pace e convivenza tra i popoli, instancabile creatore della nuova Jugoslavia socialista e democratica.

La fede nelle masse popolari, alle quali appartieni, ti ha partato a capo del movimento rivoluzionario che ha lo scopo di liberare popoli di sotmissioni e soppressioni. Questo compito è difficile e con molti ostacoli, ma tuttavia la lotta per raggiungere lo scopo è coronata con successi.

I maggiori successi sulla strada della rivoluzione sono la consolidazione del partito comunista, la vittoria nella lotta contro il fascismo e la liberazione della Jugoslavia dall'occupazione delle nazioni fasciste, proclamazione della repubblica, ricostruzione dell'autogestione come elemento essenziale nei rapporti sociali, organizzazione del movimento mondiale della convivenza e non alineamento nei blocchi e la continua e larga attività nelle relazioni internazionali allo scopo di assicurare la pace nel mondo.

Per tutto questo siamo noi, popoli della Jugoslavia, orgogliosi e grati al tuo lavoro. Per questo la tua festa è anche festa per tutti noi, lavoratori, che desideriamo la pace e la libertà nel mondo e sul lavoro.

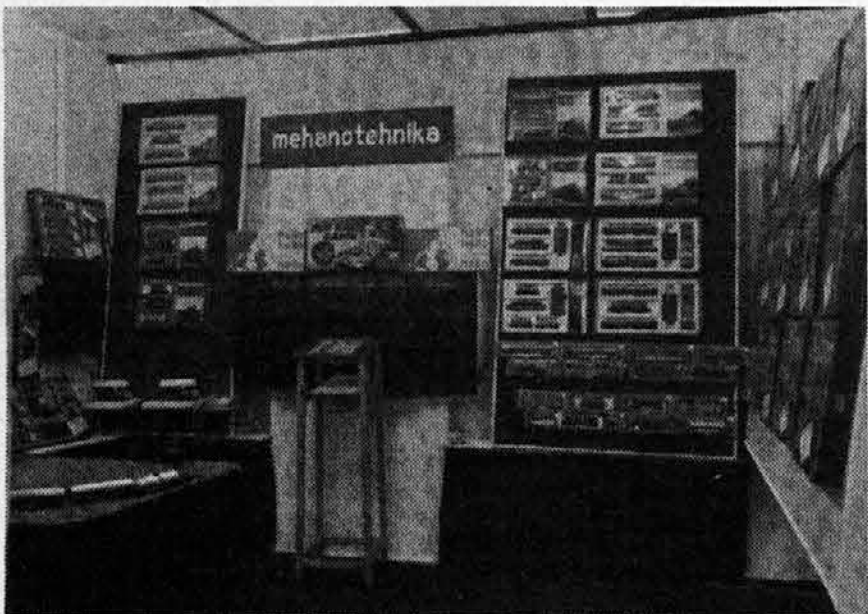
Proseguì felicemente, la staffetta di Tito!

Razstveni prostor v Milanu

Nürnberg 1977

Naši proizvodi na sejmju v Valenciji

SEJMI V TUJINI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nezaposlenost septembra 77:

Velika Britanija	1,5 milijona nezaposlenih
Francija	1,00 milijon nezaposlenih
Italija	1,4 milijona nezaposlenih

Skupno je bilo lani v zahodni Evropi skoraj 7 milijonov nezaposlenih, sedaj se ta številka že močno pribli-

žuje 10 milijonom. To je le nekaj izmed pokazateljev stanja na izvoznih trgih.

Zaradi takšne situacije smo lahko prodajne cene v izvozu povečali le za ca. 2 %, kar pa je glede na gibanje cen dokajšnji uspeh. Rezultati kažejo, da bomo ob velikih naporih celega kolektiva lahko dosegli izvozni plan, vendar zaradi višjih osebnih dohodkov in drugih stroškov, le ob boljšem gospodarjenju kot lani.

povečanje prodaje tudi v »izvensezonskih« mesecih

Nikola Šeat

Ko opazujemo letno dinamiko vrednostne realizacije prodaje na domačem trgu, vidimo, da v določenih mesecih odstopa v plus ali minus od povprečne mesečne realizacije. Odstopanja v manjših razlikah so običajna, vendar so v nekaterih mesecih tako velika, da bistveno vplivajo na poslovanje podjetja v določenem letnem obdobju. Pojavu pravimo ciklično ali sezonsko nihanje, pove pa nam, kakšno je povpraševanje, oziroma prodaja v določenih mesecih ali kvartalnih. Na podlagi dobljenih pokazateljev

planiramo proizvodnjo določenih vrst igrac in vrednostni obseg prodaje za vsak cikel posebej. Taki, spremljajoči se pojavi povzročajo v izvensezonskih mesecih določene težave. Poveča se zaloga gotovih izdelkov, ki za seboj povleče uporabo večjega skladišnega prostora, povečan transport in povečan obseg dela v nekaterih oddelkih marketing sektorja. To pomeni, da se povečajo tudi stroški poslovanja. Naš prodajni oddelek zato stremi k povečanju prodaje, oziroma zmanjšanju prevelikih zalog. V ta namen uporablja več prodajnih oblik, s katerimi poizkuša zmanjšati navedene negativne pojave.

Poleg osnovnih nalog prodaje na domačem trgu v letu 1978, kot so: — planiranje prodaje in proizvodnje (letno, kvartalno, mesečno)

- obdelava trga
- udeležba na sejmih
- dopolnjevanje prodajnega programa
- sodelovanje v delu združenj in sekcij
- sodelovanje v delu ostalih oddelkov, sektorjev in TOZD,

se posveča nekoliko več pozornosti sklepanju samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev s trgovskimi organizacijami, organizaciji informativno-prodajnih razstav ter boljši ponudbi in sodelovanju z individualnimi potrošniki. S pospeševanjem, oziroma vpeljevanjem teh oblik prodaje, poizkušamo doseči bolj sprejemljivo razmerje med zalogo in prodajo gotovih izdelkov ne glede na letni čas. Proces samoupravnega povezovanja med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami se v letu 1978 nadaljuje na temeljih dolgoročnega sodelovanja in združevanja dela in sredstev. V preteklem letu je bilo sklenjenih 66 samoupravnih sporazumov, letos pa predvidevamo, da jih bomo sklenili še okrog 30, predvsem z večjimi trgovskimi organizacijami. Tako naše podjetje oblikuje svojo družbeno vlogo v procesu družbenega povezovanja, ki sloni na načelih zakona o združenem delu in delitvi po vloženem delu in sredstvih, oziroma dohodkovnih odnosih. Vsebinski premiki se kažejo v večjem vplivu proizvodnih organizacij na tržno politiko, oziroma sodelovanju trgovskih organizacij v planiranju proizvodnje. Na ta način združeno delo, trgovina in potrošniki skupno sooblikujejo družbeno vlogo gospodarstva. Ti družbeni premiki spodbudno vplivajo na naša prizadevanja za doseganje boljših poslovnih rezultatov predvsem v mesecih zmanjšane prodaje.

V procesu povezovanja trgovine in združenega dela se srečujemo s prehodnimi težavami pri uveljavljanju novih odnosov, zato naša prodajna služba uvaja tudi druge oblike sodelovanja s trgovino in poizkuša pospeševati prodajo. Tako je bila od 27. februarja do 3. marca organizirana informativno-prodajna razstava v HTP Bernardin, na kateri smo poslovnim partnerjem prikazali novosti v proizvodnem programu in sklenili posle v vrednosti 17,8 milijonov ND. Stroški razstave znašajo 70.000 ali 4 % vrednosti sklenjenih poslov, kar je zelo ugodno. Še posebno ugodno je, če pomislimo, koliki stroški bi nastali, če bi vse te kupce posamično obiskovali v raznih krajih države. Poleg finančnega uspeha razstave so pomembni tudi dogovori z večjimi trgovskimi organizacijami o bolj enakomernem in smotrnem naročanju naših izdelkov, predvsem v mesecih z zmanjšano prodajo. V koliki meri lahko take akcije vplivajo na poslovanje podjetja, nam povedo podatki, da je bila prodaja marca 1976 v primerjavi s februarjem v letu 1976 večja za 24,33 % v 1977 za 14,77 %, v 1978 pa celo za 49,33 %, kar dokazuje pravilnost prodajne usmeritve. V letošnjem letu je predvidena še ena taka razstava, ki bo ob spomladanskem in jesenskem zagrebškem velesajmu zaokrožila našo letošnjo informativno in poslovno ponudbo na domačem trgu.

Zadnja leta prodaja naših igrac skokovito narašča, posebno na domačem trgu, kar je zahtevalo uvajanje novih oblik sodelovanja s kupci — končnimi potrošniki... Poleg boljše preskrbe z nadomestnimi deli, hitrejšimi popravili, dajanjem poslovnih in tehničnih informacij, popolnem uveljavljanju prodaje noveletnih daril in odpiranju novih trgovin (v Izoli in kmalu v Pančevu), bomo v letošnjem letu posvetili posebno pozornost prodaji igrac po katalogu in objavah v mladinskih revijah. Ne zato, ker naj bi bila posebna področja v prodaji, temveč iz osnovnega namena: neposrednega sodelovanja s kupcem, spoznavanja njegovih potreb, želja in pripomb ter usmerjanja prodaje tudi v „izvensezonske“ mesece. Ni pomembna samo ugotovitev, da končni potrošnik veliko kupuje ne glede na letni čas, ampak tudi to, da za razliko od trgovine, lahko dobavimo igrac ali nadomestni del na dom kupca v katerikoli kraju države, kar posredno vpliva na sloves tovarne in zaupanje v naše igrac.

Na naši prodajni službi leži odgovorna naloga in delo pri uveljavljanju prodajnih oblik. S temi poizkusi se ni rečeno, da smo vse naredili, da zmanjšamo „sezonski“ vpliv. Glede na naš položaj na trgu bomo še naprej iskali nove oblike prodaje naših izdelkov. Naša prodajna služba ima odgovorno delo pri uresničevanju začrtanih poti razvoja.

sodelovali smo pri snemanju pisanega sveta

Janez Mišigov

Svojevtrstna zamisel RTV Ljubljana za oddajo, ki mladim gledalcem, kakor tudi odraslim, govori o otrokovi potrebi po igranju in prikazuje možnosti spoznavanja poklicev preko igre in igrac, nas je postavila pred kamere.

Po uvodnih razgovorih med RTV Ljubljana in OZD Mehanotecnika, kakor tudi z osnovno šolo Vojka Šmuc in šivalnico v Izoli, gasilci, PTT podjetjem in železnico v Kopru ter pomorsko milico v Piranu je nastal scenarij in začelo se je snemanje. Prišla je celotna snemalna ekipa od vodje, režiserja, snemalca, ljudi z reflektorji in mikrofoni, seveda pa niso manjkali tudi igralci. Za te vloge so bili izbrani učenci osnovne šole Vojka Šmuc iz Izole.

Kako je potekalo snemanje, delavkam in delavcem iz TOZD Tehnične igrac ni potrebno posebej razlagati, kajti bili so prisotni in marsikdo je pri snemanju tudi sodeloval. Za vse ostale pa nekaj zanimivosti.

V treh dneh snemanja je ekipa za polurno oddajo posnela samo v Mehanotecniki vsaj za poltretjo uro filma, na ostalih mestih pa verjetno prav toliko. Posneli so proizvodnjo telefonov in jo povezali z uporabo pravega telefona v vsakdanjem življenju in delom PTT uslužbenk v telefonski centrali. Naše garniture vlaka so jih

peljale na železniško postajo Koper na razgovor s strojevodjo o zanimivostih v delu pri železnici. Montažo šivalnih strojev so povezali z izbiro poklicev šivilje. Proizvodnja gasilskih kombijev jih je spomnila, da so povprašali šoferja gasilcev iz Kopra, kaj mora vedeti, da uspešno opravlja svoj poklic. Sestavljanje elektro pionirja pa so povezali z izbiro poklicev, kjer j potrebno znanje elektrike in elektrike.

Ekipa je vložila ogromno truda tako da je snemanje potekalo brez zastojev in ni povzročalo motenj proizvodnji. Otroci so bili izvrstno neprislusljeno so sprejeli svoje vloge in nastopali po navodilih režiserja, tudi da kadrov ni bilo potrebno ponavljati. Kot je bilo govora v oddaji, je igra otrokovo delo, s katerim si pridobivajo novih spoznanj in spretnosti ter spoznava razne poklice. Seveda pa tako kot vsako delo zahteva primerno orodje, tako tudi otrok potrebuje za svojo igro primerne igrac, ki morajo biti kvalitetne, estetske, vzgojne in prilagojene otrokovemu razvoju.

Ravno zaradi te trditve in dejstva da so bile v tej oddaji prikazane naše igrac, menim, da je oddaja potrdila ugled Mehanotecnike in smo z njimi posredovali gledalcem, to je našim kupcem in uporabnikom, sporočilo da izdelujemo takšne igrac, ki jih potrebujejo.

kooperacija

JULIJ CERGOJ

Za realizacijo letnega gospodarskega načrta smo bili glede na določene okoliščine (predvsem zaradi majhnih kapacitet lastnega strojnega parka) prisiljeni uporabljati zunanje kapacitete na področjih predelave plastike, strojnega vlijanja kovin, površinske obdelave in pri izdelavi drugih polizdelkov (vzmeti, ravnanje žice...).

Tovrstne dejavnosti so od začetka 1976 do danes postajale čedalje obsežnejše in kažejo tendence, da se v bodoče še razširijo. Lahko rečemo, da se je v treh letih ta dejavnost postopoma povečala za najmanj 20-krat. Da bo slika še bolj jasna: doma imamo 60 strojev za predelavo plastike, zunaj pa jih uporabljamo 30. Vse to nam je omogočilo in pripomoglo proizvesti pomembne artikole kot n. pr. fliper ter povečati proizvodnjo telefonov in podobno.

Iz tega lahko razberemo, da imamo zunaj — raztreseno po vsej Sloveniji — toliko strojev kot za srednje veliko TOZD, vsekakor večjo kot TOZD Splošne igrac. Čeprav se je dejavnost tako imenovane „Kooperacije“ znatno povečala, pa je v organizacijskem in kadrovskem pogledu ostala skoraj na istem nivoju kot pred tremi leti.

To vprašanje nam narekuje radikalno organizacijo tovrstnega poslovanja in to zaradi obsega ter karakterja dela v okviru našega celotnega poslovanja. Kooperacijsko dejavnost moramo obravnavati kot proizvodno dejavnost s tem, da za razliko od lastnih, uporabljamo zunanje strojne in tudi montažne kapacitete. V večini primerov uporabe zunanjih kapacitet damo orodje, potrebni material za prede-

lavo, embalažo, tehnologijo in postopke. O tem je razpravljala tudi strokovni kolegij, ki je sprejel določene zaključke:

— službo za koriščenje zunanjih kapacitet se mora povečati tako, da bo ustrezala dejanskim potrebam;

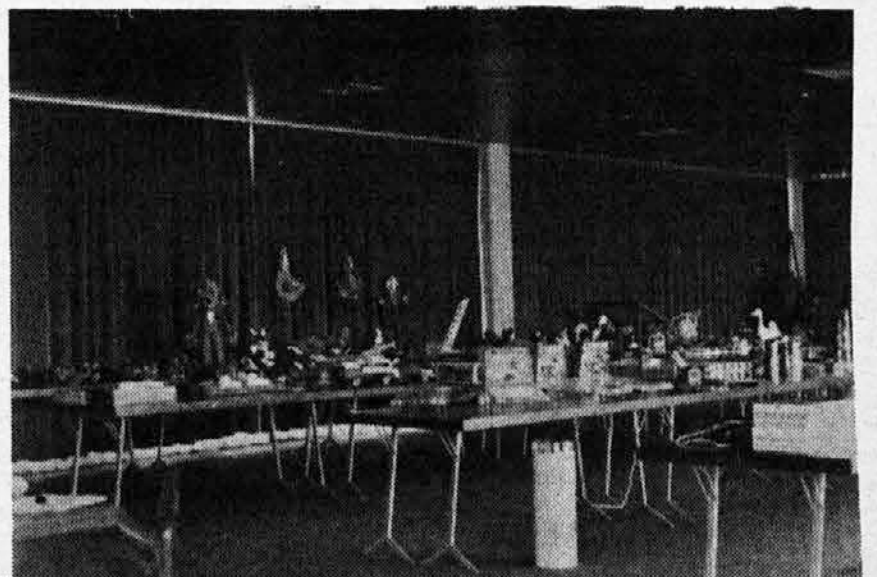
— prav zaradi proizvodnega karakterja te dejavnosti jo je treba prenesti na pravo mesto in sicer iz nabavnega sektorja v TOZD Proizvodnja igrac. Ta TOZD tudi uporablja največ zunanjih kapacitet — več kot 95 %; — reorganizacija in premestitev bosta s 1. 1. 1978.

Skromno, vendar z najboljšimi željami, da bi VIII. kongres ZKS potekal v napredni misli, smo se pridružili tudi izolski invalidi

Stane Rener

V nedeljo, drugega aprila, smo se izolski invalidi udeležili organiziranega tekmovanja v streljanju, ki je bilo v Izoli. Invalidi in upokojenci smo se tudi dogovorili, da se pomerimo v kegljanju. Tekmovanje je bilo v Domu VVI v Strunjanu istega dne.

V torek, 4. 4. 1978, ko je kongres zasedal, smo izolski invalidi organizirali še tekmovanje v namiznem tenisu in šahu. Za nasprotnike smo si izbrali člane Zveze rezervnih vojaških starešin. Tekmovanje je potekalo v izredno prijateljskem vzdušju, kar pomeni, da smo izolski invalidi in ZRVS tesno povezani in vedno pripravljani braniti pridobitve NOB.

Razstveni prostor v Bernardinu

problematika TOZD proizvodnja pisarniških potrebščin

Lino Koren

TOZD Pisarniške potrebščine je formalno začela poslovati s 1. januarjem 1978. V sestavi TOZD so bivša DE 230 in SM 201 ter trenutno šteje 64 delavcev.

Osnovna dejavnost TOZD je proizvodnja pisarniških potrebščin, dopolnilna dejavnost pa proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas. Zaradi nepopolnega programa, ki je šele v začetnem oblikovanju, primanjkuje dela za zasedbo strojnih kapacitet, zato opravljamo usluge za TOZD Tehnične igrače.

Glede na to, da se v preteklosti ta program ni razvijal in dopolnjeval, je sedanjí asortiman skromen, saj so prejšnji artikli opuščeni bodisi zaradi zastarelosti ali nerentabilnosti.

Iz svojega programa trenutno proizvajamo le nekaj kemičnih svinčnikov in flomastrov, kar predstavlja le del programa, ki ga je možno prodati na domačem trgu. Asortiman bomo v kratkem dopolnili z nekaj novih artiklov, za katera so orodja že v izdelavi ter bodo v proizvodnji že v drugem kvartalu tega leta.

Zaradi zahtevnosti tovrstnih artiklov se proces osvajanja in izdelava orodij razvija počasi, zato je bilo nujno iskati hitrejše rešitve. Navezani so bili stiki z zunanji proizvajalci in uspeli smo odkupiti nekaj njihovih modelov, oziroma orodij. Ker so

orodja zahtevna in draga, je potrebno angažirati precejšnje investicije, kar pa je svojstveni problem. Pomanjkanje sredstev velja tudi za obnovo strojnega parka in za uvedbo nove tehnologije.

Dosedanji način proizvodnje je zastarel in je nerentabilen, zato so nujne organizacijske in tehnološke spremembe, oziroma izboljšave. Omeniti je treba, da so že doseženi znatni uspehi posebno v montaži, kjer so nameščene nove montažne priprave.

Pri strojni obdelavi še niso izkoriščene možnosti avtomatizacije, vendar so ukrepi in dela za izboljšanje stanja že v teku. Pomanjkanje prostora je ravno tako pereč problem, saj celotna delovna površina znaša le okrog 650 m², kar pa ne zadostuje niti za sedanjí obseg proizvodnje, kaj šele za proizvodnjo v naslednjih letih. Zaradi pomanjkanja prostorov se moramo posluževati uslug v kooperaciji, kjer se vršijo montažna dela. Problemov v naši TOZD je nešteto. So taki, katere je možno rešiti z lastnimi močmi, so pa tudi taki, za čigar rešitev je potrebno širše angažiranje v delovni organizaciji in zunaj (problemi uvoza, nabave, kadrov in vrsta drugih).

Poleg vseh problemov upamo, da bomo uspeli realizirati zastavljene naloge in doseči cilje, za kar pa so potrebna velika angažiranja vseh delavcev TOZD in ostalih sodelavcev v delovni organizaciji.

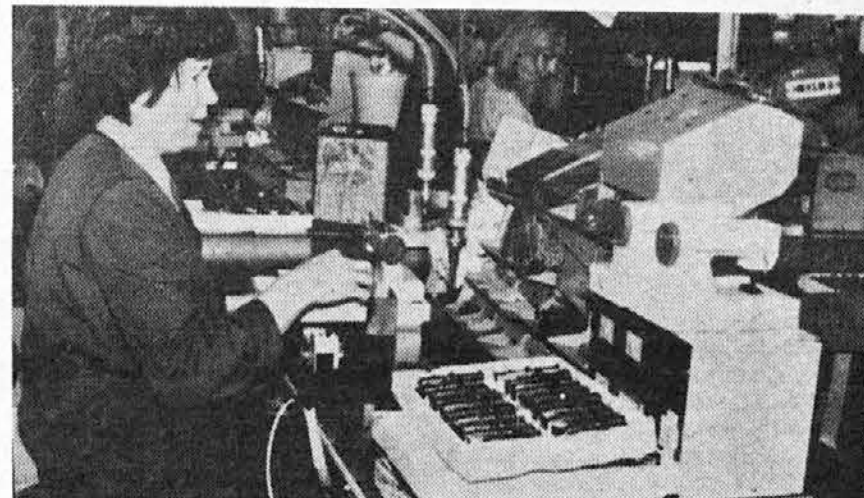
tekočega traku in zaposliti za tem trakom ustreznega števila delavk (če jih nekaj manjka je proizvodnja motena), temveč se lahko z odpiranjem posameznih IDM obseg proizvodnje ustrezno povečuje. Z opuščanjem posameznih IDM oziroma zamenjavo artikla na posameznem IDM pa se obseg proizvodnje posameznega artikla lahko zmanjšuje in po potrebi povečuje obseg proizvodnje nekega drugega artikla. To možnost nam IDM nudijo in jo bo potrebno v prihodnosti v Mehanotehniki upoštevati, če bomo želeli z organizacijo in tehnologijo dela prispevati h konkurenčnosti na tržišču. Prednost tega načina dela je tudi, da omogoča pridni delavki večjo produktivnost, saj ni vezana na tempo dela drugih delavk — oziroma na hitrost tekočega traku. Ob tem je potrebno omeniti, da je tudi na splošno zaradi boljše organizacije omogočena večja produktivnost in individualne norme, ki so določene na osnovi Work-factor sistema normiranja. IDM torej vključujejo WF sistem normiranja in so le še organizacijsko bolj izpopolnjena oblika oz. način dela. Vendar poleg svojih prednosti postavljajo pred delavke tudi večje zahteve. Zato je organizatorje zanimal tudi psihološki vidik oz. problematika v zvezi z uvajanjem te nove organizacijske oblike dela.

Z namenom pojasnjevanja problematike s tega vidika je bil uporabljen vprašalnik o problemih v zvezi z uvajanjem IDM in zadovoljstvu delavk na novem oz. prejšnjem delu.

Rezultati so pokazali, da je bilo v fazi uvajanja med delavkami na splošno še vedno najbolj zaželeno delo na tekočem traku, temu sledi delo na stranskih operacijah in delo na novem IDM — „šivalnih strojkah“. Zanimivo je, da je med delavkami, ki delajo ali so že delale na novem delu „šivalni strojki“ kar 80 delavk zainteresiranih za IDM, a ima ob tem precej pripomb na oskrbovanje s polizdelki, vzdrževanje orodij in ne nazadnje kvaliteto polizdelkov. Prav tako se je pokazalo, da uvajanje novega načina dela IDM spreminja ustaljene odnose do sodelavcev in vodij dela. To se odraža v spremenjeni stopnji zadovoljstva. Izražena je bila povečana stopnja zadovoljstva zaradi napredovanja pri delu, ob tem pa tudi večja kritičnost do sodelavcev in vodij. Vendar nam primerjava rezultatov z normami — rezultati dobljenimi drugje, pokaže, da je splošna stopnja zadovoljstva v tej delovni enoti še dokaj ugodna. Ne smemo pa zanemariti, da IDM postavlja zahtevo po večji pozornosti razvijanju ustreznih odnosov, boljši splošni organizaciji dela in zlasti kvalitetnejši pripravi dela. Na eni strani je torej IDM zahtevnejše z organizacijskega vidika in vidika psihofizičnih zahtev, ki jih postavlja pred delavke, na drugi strani pa se vloženi napor vpračajo v obliki večje produktivnosti dela.

Kontrola in pakiranje šivalnih strojkov

Gustinčič Emilija na „integriranem delovnem mestu“

dobili smo nove organe upravljanja do

Mesec marec je minil v duhu volitev. 9. marca smo volili delegate v SIS, 12. marca so bile volitve v krajevnih skupnostih, v Mehanotehniki pa so se voliča 28. marca še enkrat odprla. Volili smo nove organe upravljanja DO (centralni delavski svet, delavske svete TOZD, predsednike zborov delavcev, disciplinske komisije in komisije delavske kontrole). Imena novoizvoljenih članov so že dolgo vsem znana, saj smo jih objavili v Informatorju, naslednja tabela pa nam prikazuje njihovo strukturo:

	moški	ženske	skupaj	od tega mladinci
P	17	40	57	16
NK	8	7	15	6
PK	9	7	16	—
KV	42	8	50	13
VK	5	1	6	1
NŠ	1	8	9	—
SŠ	26	9	35	14
VŠ	8	1	9	3
F	3	2	5	2
Skupaj	119	83	202	55

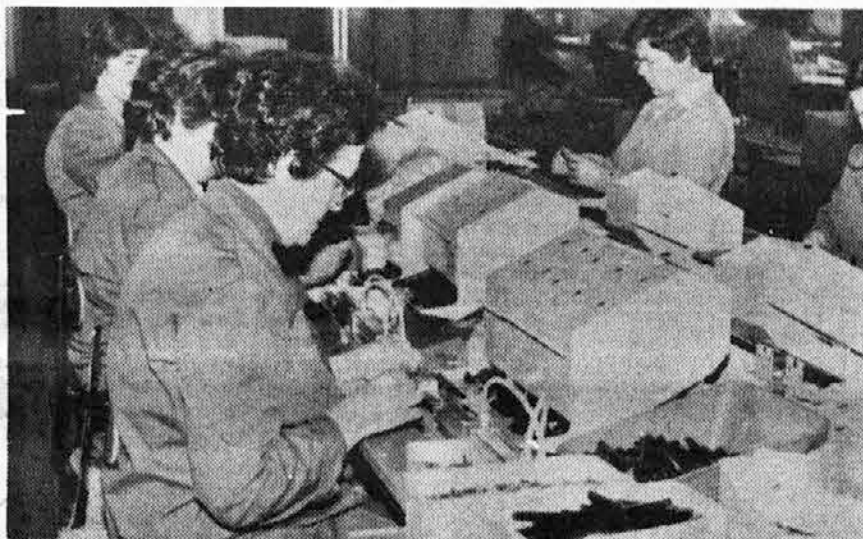
Ko že imamo novi delavski svet, bo za marsikoga zanimiv podatek o delu starega delavskega sveta. V mandatni dobi 1976—1978 je na 17 rednih in 7 izrednih sejah razpravljalo o 102 točkah dnevnega reda in je sprejelo 214 sklepov.

Volišče v DSSS

Centralni delavski svet na svoji prvi seji

Dva prizora iz TOZD Proizvodnja pisarniških potrebščin

integrirana delovna mesta

JUBO KLANJŠČEK

Najprej moram pojasniti, da je pojem „delovno mesto“ v članku uporabljen v pomenu z vidika organizacije dela in ne v družbenem ali pravnem smislu. Nov Zakon o združenem delu se namreč izogiba izrazu „delovno mesto“, ker je s tem izrazom olj povezan „položaj“ nekega delavca kot pa prava vrednost njegovega dela. Zato Zakon o združenem delu govori o „delih in nalogah“, ki so komu zaupane v opravljanju. Tako bi hko tudi v tem članku govorili o integriranih delih in nalogah“ kar pa spet ne bi bil povsem ustrezen izraz, saj je tu z organizacijskega vidika „delovnim mestom“ mišljena predem organizacija dela na določenem mestu, opremljenim s potrebnimi sredstvi, ni pa ta izraz povezan s „položajem“ delavca, ki delo opravlja.

Kaj pravzaprav izraz INTEGRIRANO DELOVNO MESTO pomeni?

Tako, kot je pred leti za Mehanotehniko bilo nekaj novega uvajanje Work-factor načina dela, predstavljajo tudi integrirana delovna mesta (skrajšano IDM) novo obliko organizacije dela. Bistvo uvajanja te nove oblike organizacije dela je, da z razliko od dela na tekočem traku, kjer posamezna delavka montira izdelek po en sestavni del, na IDM delavka izdelek v celoti sestavi sama. Izdelek torej ni sestavljen šele na koncu tekočega traku, ko vsaka delavka v izdelek vgradi posamezni del, ampak je kvaliteta izdelka odvisna od posamezne delavke, ki ga je v celoti sestavila.

Z uvajanjem tega novega načina dela so v Mehanotehniki pričeli v TOZD I — „Tehnične igrače v DE 140 — „šivalni strojki“. Ta, za nas nov način dela prinaša določene prednosti, ki so precejšnje pomena za prilagajanje proizvodnje tržišču. Tako npr. za določeno povečanje količine izdelkov ni potrebno pognati na novo

nepredvideni stroški

Jože Jurcola

Spoštovane sodelavke in sodelavci! Prisljen sem napisati nekaj vrstic, v katerih bi vas rad opozoril glede drobnega inventarja (žlice, vilice, noži...) obrata družbene prehrane. Pribor je namreč last vseh nas in za njegov nakup gre denar iz sklada skupne porabe. Torej s tem, ko malomarno ravnamo s priborom, škodujemo sebi, ker s tem nehote plačujemo nepredvidene stroške iz svojih osebnih dohodkov.

Da me boste bolje razumeli, vam bom navedel le nekaj podatkov:

— steklenice oranžad ležijo po kotih in odpadkih; za vsako steklenico pa plačujemo dobavitelju 2 din. V roku štirih mesecev smo tako „zapravili“ 2184 steklenic ali 4.000 din.

— nekateri uporabljajo jedilni pribor za nanašanje strojne maščobe, za mešanje barv... nato pribor odvržejo. Delavka na tekočem traku ali pri stroju mora pridno delati pol drugo uro za en sam kos jedilnega pribora.

— pa še nekaj o kruhu: kljub večkratnim opozorilom, naj vsak vzame toliko kruha, kolikor ga lahko poje, gre vsak dan 20 kg kruha v smeti, torej letno 5.520 kg ali 320.000 N din. Mislim, da je tu vsak komentar odveč.

Upam, da se da z dobro voljo veliko doseči. Zato pozivam vsakega člana kolektiva, naj skrbno čuva družbeno lastnino, ker bo to v prid njemu samemu in nam vsem.

200 delavk na izletu

BORIS MILOŠEV

Tudi letos smo organizirali izlet pred dnevom žena. Odziv je bil izredno velik, saj se je prijavilo 200 delavk ali kar štiri avtobusi prijavljenih.

Odhod je bil kot po navadi izpred Lipe. Ko smo naložili na avtobuse „flaškone in flaše z gorivom“, smo se odpeljali. Na Kozini so se nam pridružile še sodelavke iz Materije in tako smo pot nadaljevali v kompletni sestavi. Prva postaja je bila v Motelu na avtocesti. Po okrepitevi z raznimi „sokovi“ in kavo so se na parkirišču zavrteli tudi prvi plesalci, tako da jih je bilo težko spraviti v avtobuse. (Na izhodu iz avtoceste smo videli prometno nesrečo).

Približno ob 10. uri smo prispeli v škofjeloško tovarno LTH (Loške tovarne hladilnikov). Sprejeli so nas tovariši iz sindikata. Pred ogledom so nas seznanili z razvojem tovarne in z asortimanom proizvodnje.

Tovarna je bila osnovana 1948. leta na pobudo sekretariata za notranje zadeve, prvotno ime pa je bilo MOTOR. V začetku so izdelovali elektromotorje in električne stroje. Z razvojem tovarne se je širil tudi asortiman proizvodnje, tako da so 1960. leta pretežni del proizvodov tvorile hladilne naprave. Skladno s tem pa se je spremenilo tudi ime tovarne v Loške tovarne hladilnikov. Danes je LTH vodeča tovarna komercialnih hladilnih naprav. Zaposluje pa 1400 delavcev, od tega 450 žensk. Tovarna ima 6 TOZD in DSSS.

Po ogledu tovarne, kjer so nas seznanili z načinom proizvodnje, smo se odpeljali na kosilo. Čas pred kosilom smo izkoristili za ogled starega dela Škofje Loke, pisanje razglednic, nakup souvenirjev ter za ogled trgovin.

Kosili smo ob glasbi iz gramofonskih plošč v hotelu Transturist. Pečenke in pommes frites smo zalili s črnino, le redki pa z rebulo in malvazijo. Ko so lakotniki (tisti, ki so pojedli po dve kosili) končali svoje opravilo, smo se napotili na grad, kjer je urejen škofjeloški muzej. Za tiste, ki jih zanima kultura je trajal ogled muzeja 2 uri, drugi pa so se dve uri dolgočasili ali pa v bifeju plesali ob

muziki harmonikašev, ki smo jih pripeljali s seboj.

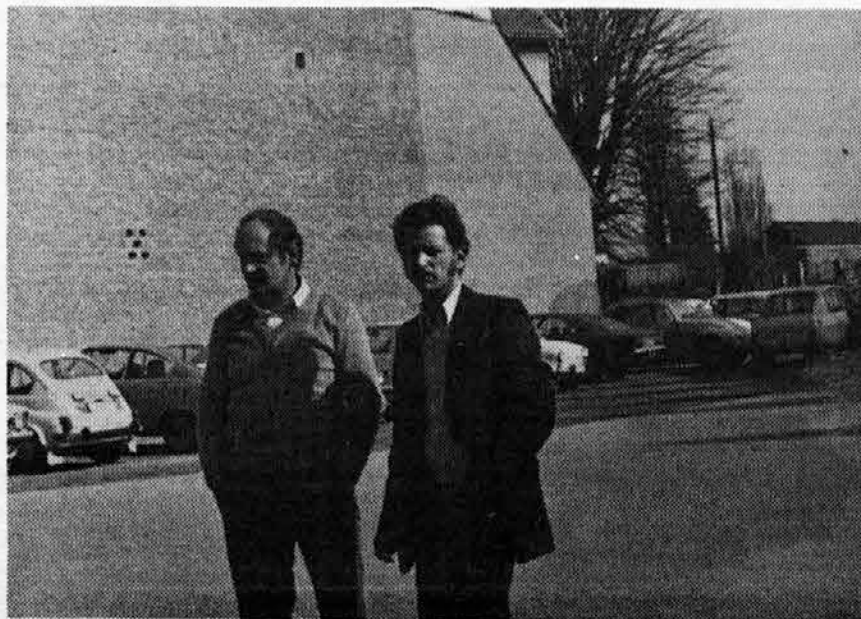
Ob 16. uri smo se strpali v avtobusne in se odpeljali na Zbiljska jezera, kjer smo imeli razna tekmovanja in večerjo. Nosili smo jajca na žlici v ustih okoli ovir, pihali smo balone in tekmovali v pikadu. Tekmovalke so dobile tudi primerna darila (spominška). Moram povedati, da so bile delavke iz DE 120 zelo dobro pripravljene, saj so nekatere nastopale v športni opremljeni. Žal mi je, da sem pozabil vsa imena zmagovalk. Spomnim se le, da je bila najboljša nosilka jajc tov. Golja Pjerina iz DN 120. Tiste, ki niso sodelovale v tekmovanjih, so navijale za svoje sodelavke in sodelavce, streljale iz zračne puške ali šle na izlet v bližnjo okolico od koder so se vrnile s šopki rož.

Po tekmovanju smo imeli samopostrežno večerjo, tako da so si nekateri privoščili celo dve. Kot organizator se zavedam, da večerja ni bila najboljšo organizirana, pa izkoristim to priliko, da se udeležencem opravičim. Da bi bili čim bližje domu, smo se odločili, da se premestimo v Lipico, kjer se je veselica nadaljevala. Tisti, ki ne plešejo radi ali niso imeli prostora ali partnerjev za ples, so kegljali.

Ob 22. uri smo jo mahnali proti domu.

Na koncu ne morem mimo tega, da ne bi povedal nekaj besed o organizaciji. Tovarišice iz Pirana niso čakale na svoj avtobus, ki je imel pet minut zamude, ampak so prišle z lastnim prevozom v Izolo, avtobus je nato iz Pirana pripeljal prazen. Drugi problem se je pojavil, ko delavke ene DE niso hotele pustiti delavk drugih DE v isti avtobus in tako je prišlo do nezaželenih scen. Dogovorjeno je bilo, da na izlet gresta samo po dva moška na en avtobus, eden kot vodja avtobusa, drugi pa kot njegov pomočnik pri organizaciji, toda po oddelkih se tega niso držali, tako da je bilo moških veliko več. Pri organizaciji pa sta pomagala samo dva ali trije.

Na koncu se zahvaljujem vsem, ki so bili na izletu in s svojim obnašanjem pripomogli, da so se tudi te pomanjkljivosti premostile ter da je izlet lepo uspel.

Vsakoletna organizatorja izleta ob 8. marcu

varstvo pri delu v letu 1977

MILOVAN VIDMAR

Če se ozremo v leto 1977 in pogledamo, koliko je bilo nesreč pri delu in kaj so bili najpogostejši vzroki teh nesreč, bomo videli, da se stanje napram letu 1976 ni prav nič izboljšalo, celo poslabšalo se je. V letu 1976 je bilo 95 nesreč pri delu, v letu 1977 pa 108, torej 13 več. Od tega je bilo na poti na delo, oziroma z dela kar 20 nesreč. Tudi število teh nesreč se je napram letu 1976 povečalo. Prav tako je število izgubljenih delovnih dni 1514 v letu 1977 večje kot v letu 1976, ko jih je bilo 1104. To pomeni, da je bilo v letu 1977 več težjih nesreč, ki so zahtevale 30 in več dni bolovanja.

Kot najpogostejše nesreče pri delu se pojavljajo razni udarci, stisnitve, zvini, vbodi. Manj pogoste nesreče so razni tujki v očesu, opekline, zlomi, praske in druge.

Vse te številke kažejo, da za varstvo pri delu ni bilo dovolj storjenega in nam nalaga nalogo, da se bolj zavzamemo na to področje. Izobraževanje igra pri tem veliko vlogo, kajti le dobro pripravljen in dobro seznanjen delavec lahko varno opravlja svoje delo. Nadalje je zelo važna delovna disciplina in disciplina nasploh, na katero se pogosto pozablja. Neupoštevanje predpisov, navodil, neuporabljanje osebnih zaščitnih sredstev, vse to so lahko vzroki za nesreče. Z upoštevanjem navedenega pa lahko preprečimo marsikatero nesrečo pri delu. Vse osebe, ki so med delom izpostavljene posameznim nevarnostim in škodljivostim, morajo imeti na razpolago sredstva za osebno varstvo, oziroma osebno varstveno opremo, da lahko zavarujejo svoj organizem in dele telesa.

Le s skupnim delom in naporu slehernega delavca bomo lahko uspešneje preprečevali nezgode, ki so bile v prejšnjem letu preštevilne. Srečno!

nevarnosti zaradi odpadkov

Branko Homovec

V industriji in obrti proizvedejo na leto milijone ton odpadkov, ki jih le deloma vključujejo v kakšen proizvodni proces. V podjetjih pa ne pazijo dovolj na odpadke, čeprav so med njimi tudi take snovi, ki bi jih morali skrbneje spravljati in hraniti kot pa surovine ali polizdelke namenjene za predelavo.

Lahko vnetljive odpadke (skoblanec, odrezke papirja, tkanin...) je treba vsak dan odstranjevati iz delavnice ali obratov in jih spravljati v posebne prostore, ki jih ne ogrevamo s pečmi. Vnetljive ali eksplozivne odpadke v obliki prahu je treba počistiti v predpisanih rokih. Vnetljivih tekočin ne smemo zlivati v kanale za odpadke. Odpadki, ki so napojeni z oljem ali nafto, zlasti pa krpe za čiščenje, ki se rade same vnamejo, je treba hraniti v kovinskih posodah s pokrovom, po končanem delu pa jih odstraniti iz delavnic in obratov.

Odpadke v kabinah za barvanje in v obratih je treba odstranjevati samo s takšnim orodjem, ki ne povzroča isker. Te odpadke zberemo v kovinske posode s pokrovom in jih na prostem občasno uničujemo. Pri tem pa moramo biti zelo previdni. V pečeh jih ne smemo sežigati, ker je nevarno, da bi eksplodirali.

Prav zaradi nesreč in materialne škode, ki lahko nastane pri tem, je zelo važno, da odpadke redno odstranjujemo in se držimo prepisov o njihovi hrabi in transportu.

SPREJET JE PRAVILNIK VARSTVA PRED POŽAROM

BRANKO HOMOVEC

Pravilnik o varstvu pred požarom v delovni organizaciji Mehanotehnika je bil sprejet na seji delavskega sveta DO dne, 7. 2. 1978. Prinaša pa nam dolžnosti in obveznosti, ki jih določa zakon o varstvu pred požarom in požarnem redu za vse delavce in občane SFRJ.

od odhoda do škofjeloškega muzeja

ЛЕП ГЕСТ „МЕХАНОТЕХНИКЕ“ ИЗ ИЗОЛЕ

ПОШИЉКА СТИГЛА — БЕСПЛАТНО

● На писмо нупца произвођач је одговорио и послао тражене делове за деџи електрични воз

Пре две године купила сам деџи електрични воз производ „Механотехнике“ из Изоле. Протле године поруџбеницом из новина набавила сам још два теретна вагона и прелаз пре ко пруге, од истог произвођача. Употребом ове делне играчке изгубило се неколико ситних делова којима се саставља пруга па смо имали потешкоћа при њиховом склапању. Обратила сам се произвођачу писмом и замолила га да ми пошаље изврстан број спојница. Пријатно сам се изненадила када сам недавно при мила пошиљку са тридесет спојница и то — бесплатно.

Пажња којом су другови из „Механотехнике“ обрадовали и мене и моје дете је за јавну похвалу. Неретко смо сведоци свакодневних појава када поједини произвођачи не само да не хају за освајања купца својим производом, већ не обезбеђују ни резервне делове па их чак и бацају у отпад. Зато овакви примери пажње за невоље потрошача чине подстрек и другима да се што непосредније брину о свом про-

изводу, не само до продаје већ и даље у експлоатацији. Таквим односом на најбољи начин рекламирају и свој производ — како би се у жаргону рекло — уживо, не трошећи велике паре за скупе рекламе које често одбијају потрошача.

Друговима из „Механотехнике“ хвала, а њихов пример нека подстанке и друге произвођаче да нас чешће обрадују пажњом.

Хедвига Милованов
Кикинда

Politika ekspres iz Beograda je 24. aprila objavila naslednji članek:

PREVOD:

Lepa gesta Mehanotehnika iz Izole

POŠILJKA PRISPELA BREZPLAČNO

Pred dvema letoma sem kupila otroški električni vlak — izdelek Mehanotehnika iz Izole. Lansko leto sem od istega proizvajalca s časopisno naročilnico naročila še dva tovarna vagona in prehod čez železniško progo. Pri uporabi igrače se je izgubilo nekaj drobnih delcev. Obrnila sem se na proizvajalca, s prošnjo, naj mi pošlje nekaj sponk. Prijetno sem bila preseščena, ko sem pred kratkim prejela pošiljko s tridesetimi sponkami in to — brezplačno.

Pozornost, s katero so tovariši iz Mehanotehnika razveselili mene in mojega otroka, je pohvale vredna. Nemaikrat smo pričre pojavom, ko nekateri proizvajalci, ne samo da s svojimi izdelki ne pridobivajo kupcev, ampak jim tudi nadomestnih delov ne zagotavljajo in jih celo mečejo v smeti. Zato so taki primeri pozornosti in razumevanje za težave potrošnikov lahko pobuda tudi drugim proizvajalcem, da skrbijo za svoje izdelke ne samo pri prodaji, ampak tudi kasneje — pri uporabi. Z drugimi besedami povedano: ne plačujejo dragih reklam, ki pogosto potrošnika odbijajo od nakupa.

Hvala tovarišem iz Mehanotehnika, a njihov primer naj spodbudi tudi druge proizvajalce, da nas s podobnimi pozornostmi večkrat razveselijo.

Hedviga Milovanov
Kikinda

obisk predstavnikov zveze prijateljev mladine v mehanotehniki

Predstavniki Zveze prijateljev mladine na obisku pri nas

Branka France

Pred kratkim sta našo DO obiskali tovarišica Zora Šerbedžija — članica sveta za vzgojo in varstvo otrok Jugoslavije in tovarišica Daiči Kadrija — sekretarka istega sveta SAP Kosovo, v spremstvu sekretarja ZPM Slovenije, predsednika SZDL obalnega območja, predstavnikom izobraževalne skupnosti, predstavnikom skupnosti zdravstvenega varstva in predstavnikom italijanske skupnosti otroškega varstva.

Cilj obiska delegacije je bil, da se v Mehanotehniku — najvećem proizvođaču igrača v Jugoslaviji — seznanimo s problemi, s katerimi se ta industrijska veja srećuje na področju razvoja, proizvodnje in plasmana dobre igrače, kot tudi s splošno problematiko prodaje igrača na domaćem tržišću.

Ko so se na kratko seznanili z naporima, ki jih Mehanotehnika vloga za zmanjševanje in odpravljanje kić-artiklov iz svojega proizvodnega programa in z naporima za razvoj kvalitetnih pedagoških igrača, se je razvila omeñjeni problematiki plodna diskusija. Člani delegacije so si bili enotni, da je potrebna intervencija družbene skupnosti v smislu podpore proizvođačima igrača. Ta pomoć bi se, po mnenju članova delegacije, morala izražati v inicijativi SZDL Jugoslavije za doseg ukinitve prometnega davka za igrače, ki bi jih jugoslovska žirija za ocenjevanje igrača ocenila s znakom „dobra igrača“. To bi pomenilo, da bi bile dobre igrače na tržišću cenejše, lažje bi se prodajale, tako da bi bila proizvodnja dobrih igrača tudi v većem interesu proizvođača. Člani delegacije so menili, da je realizacija te ideje prvenstveno interes najširše skupnosti naše socialistične samoupravne družbe.

Razen problematike „dobre igrače“ je člane delegacije zanimal tudi način zaščite domaćega trga s strani Gospodarske zbornice Jugoslavije oziroma v njenem okviru Združenja proizvođačeva igrača pred uvozom konkurenćnih proizvodova in kić-igrača.

Zainteresirani za zmanjševanje poplave slabih in nepedagoških igrača na jugoslovske tržišću, so ponudili pomoć in sodelovanje institucij, ki jih predstavljajo. Pri tem naj bi proizvođačali dali inicijativo o načinu, kako naj se ti družbeni dejavniki vkljućijo v to akciju.

Po razgovoru so si člani delegacije ogledali našo tovarno in izrazili mnenje, da obstajajo v naši proizvodnji dobri delovni pogoji.

Po obisku te delegacije pri nas lahko povzamemo naslednji zaključek:

Naša OD zavzema v družbi pomembno mesto, pri čemer široka družbena skupnost z odobravanjem spremlja naše napore, da se naš asortiman čimbolj uskladi z družbenimi potrebami. Zato je potrebno z našim delom še nadalje razvijati in utrjevati to družbeno zaupanje.

BRANKOVA KRI REŠUJE

Med 200 krvodajalci izolske Mehanotehnika je med najbolj prizadevnimi Branko Homevec, 50-letni gasilski tehnik. Krvodajalec je postal s tem, ko se je odzval klicu na pomoć preko ljubljanskega radia leta 1954. Tedaj je dal pol litra krvi. Od tistega časa redno daruje kri, doslej že enainšestdesetkrat, od tega dvakrat neposredno v žilo ponesrećenca. Za svoja humanna dejanja je prejel već priznanj Rdećega križa Slovenije in odlikovanje (orden dela s srebrnim vencem). Branko je tudi redno na razpolago pri izolski transfuzijski postaji. Njegovih 22 litrov darovane krvi je doslej rešilo že vrsto ponesrećencev. To pa je za Branka najvećje zadoščenje.

Žika Jovićić

naši delavci nagrajeni s srebrnim znakom sindikata

Žika Jovićić

Ob izteku mandatne dobe vseh organova sindikata v občini je občinski svet Zveze sindikatova Slovenije 25. aprila na svećani seji v Izoli podelil srebrni znak sindikata najbolj zaslućnim delavcem za njihovo poštivalno delo v osnovnih in drugih organizacijah ZSS.

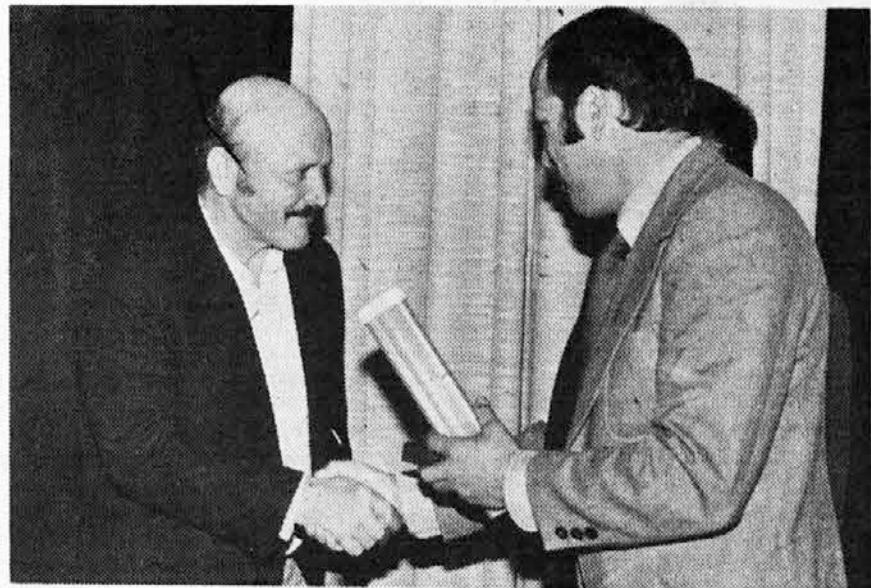
V izolski občini so letos podelili srebrni znak 18 delavcem, ki so za uresničevanje delavskih interesova z dolgoletnim in poštivalnim delom v

sindikalni organizaciji dosegli pomembne uspehe za njen razvoj in uveljavljanje.

Iz naše delovne organizacije so srebrni znak sindikata Slovenije prejeli:

Šukljan Libero, Bembić Silvo, Novak Marija, Jovićić Žika, Medica Aldo in Maglica Mirko.

Slavnostne seje se je udeležil tudi predsednik skupščine občine Izola Podreka Bruno, ki je s pozdravnim govorom čestitalnagrajencem — sindikalnim delavcem.

Šukljan Libero

Novak Marija

Jovićić Žika

V počastitev 8. kongresa ZKS smo imeli v Mehanotehniku razstavo interne marksistićne literature

Naloge in organizacija civilne zaščite

Popovič Vladimir

V prejšnjih številkah smo pisali o organizaciji ljudske obrambe v delovni organizaciji ter nalogah in organiziranosti odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozščito.

V tem članku bi želel prikazati naloge in organizacijo civilne zaščite v delovni organizaciji Mehanotehnika. Civilna zaščita je del ljudske obrambe in družbene samozščite v socialistični republiki Sloveniji ter najširša oblika priprav in udeležbe delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah in izrednih razmerah.

Civilna zaščita se organizira in deluje v skladu z zakonom o ljudski obrambi in družbeni samozščiti delovnih ljudi in občanov ter pripravljenosti, da po načelu vzajemnosti in solidarnosti pomagamo drug drugemu ter varujemo in rešujemo svojo in družbeno lastnino.

Zahtevnejše naloge za zaščito in reševanje opravljajo enote civilne zaščite, njih pa usmerjajo ŠTABI ZA CIVILNO ZAŠČITO. Učinkovitost delovanja civilne zaščite ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah se zagotavlja z množičnim pripravljenjem in usposabljanjem vseh delovnih ljudi za samozščito; vključevanjem vseh obstoječih materialnih in tehničnih zmogljivosti družbe v zaščito in reševanje; z opremljanjem in

pripravljenjem štabov in enot civilne zaščite ter s preskrbo s sredstvi za osebno zaščito. To so nekatere zakonske značilnosti in naloge civilne zaščite v okviru zakona.

Naša delovna organizacija je po zakonu o ljudski obrambi organizirala ŠTAB IN ENOTE CIVILNE ZAŠČITE z naloge, da izvajajo zaščitne in reševalne ukrepe.

Poveljnik civilne zaščite poveljuje štabu ter skrbi za izvajanje vseh zaščitnih in reševalnih ukrepov.

Enote civilne zaščite so organizirane z razliko od enot narodne zaščite na organizacijskih osnovah Mehanotehnike in sicer zato, da vsaka od enot lahko deluje na kateremkoli delu delovne organizacije kot celota.

Iz sheme, ki je kot priloga, se jasno vidi, da so enote civilne zaščite ustanovljene kot specialne enote za zaščito in reševanje po raznih specialnostih.

Enote civilne zaščite medsebojno sodelujejo pri zaščiti in reševanju ob vojnih akcijah in ob naravnih in drugih hudih nesrečah v okviru delovne organizacije ali pa zunaj, če je to potrebno.

Iz sestava civilne zaščite so naše enote že sodelovale na raznih tekmovanjih in sicer na ravni občine, obale in celo republike.

Vse to govori v prid dobre organiziranosti in usposobljenosti naših pripadnikov. Kópica lepih priznanj in več lepih nagrad, to je rezultat vsestranskega dela in prizadevanja za čimboljše usposobljenost.

Omeniti moram še to, da imajo po zakonu o ljudski obrambi in družbeni samozščiti SRS v civilni zaščiti pravico in dolžnost sodelovati vsi občani in delovni ljudje v starosti od 16. do dopolnjenega 60. leta starosti moški, oziroma do 55. leta starosti ženske.

Bolj konkretno o uspehih in delovanju naših enot bomo pisali v eni od naslednjih številki.

Leto 1978 — več akcij, več brigad, več brigadirjev

Nikola Šeat

V času od 2. 6. do 28. 8. 1977 je na mladinskih delovnih akcijah v Sloveniji sodelovalo 4072 brigadirjev v 86 mladinskih delovnih brigadah.

Poleg centralnih delovišč so mladi skupaj s krajani manj razvitih območij, z mladimi iz občin, kjer so akcije potekale, s sodelovanjem JLA, povojnih udeležencev MDA in pionirjev sodelovali na solidarnostnih akcijah in tako ne le z delovnimi rezultati, temveč tudi s skupnimi akcijami na drugih področjih dokazali, kako uspešne rezultate lahko dosežemo s skupnimi močmi. O doseženih rezultatih in drugih uspehih smo pisali v 2. številki našega glasila oktobra lanske leto, zato se bom omejil na pisanje o bodočih nalogah.

S povečanjem števila akcij in števil brigadirjev, bomo tudi v letu 1978 storili korak naprej pri doslednem uveljavljanju vrednot in ciljev prostovoljnega dela na osnovi solidarnosti do manj razvitih območij.

Statistični podatki vzeti iz samoupravnega sporazuma za pripravo in izvedbo MDA v letu 1978, nam povedo v kolikšni meri se mladinsko prostovoljno delo uveljavlja in zajema vedno večje število mladih. V letošnjem letu se je zvezna MDA Kozjansko in Posočje pridružila še Suha krajina, republiškim MDA Brkini, Slovenske gorice, Kožbana in Goričko pa še Kobansko na manj razvitem območju z Avstrijo. Na vseh navedenih akcijah se bo v štirih izmenah po tri tedne (21 dni) razvrstilo 62 slovenskih mladinskih delovnih brigad (MDB), 23 MDB iz drugih republik, 7 MDB Rdečega križa Slovenije, 2 pionirski brigadi in brigada Zveze tabornikov Jugoslavije. Skupno bo torej kar 4300 mladih pomagalo manj razvitim območjem Slovenije in ob tem skrbelo za lastno izobraževanje in izgrajevanje lastne osebnosti.

Na zvezne MDA izven Slovenije bo odšlo 37 naših brigad ali 2750 brigadirjev, in sicer 8 brigad v Srbijo, 3 v Makedonijo, ena v Bosno in Hercegovino, 3 na Hrvaško, 2 v Vojvodino in 2 na Kosovo. Ostalih 18 brigad bo sodelovalo na zvezni MDA Samac-Sarajevo, kjer bodo gradili drugi tir železniške proge Doboj-Zenica v času od aprila do novembra.

Razprava o predlaganem razporedu mladinskih delovnih brigad na MDA v Sloveniji in izven nje je sklenjena. Na podlagi dogovora bodo brigade iz naše Obalno-kraške regije sodelovale na:

1. MDA Kozjansko v IV. izmeni od 6. do 27. avgusta s 40 brigadirji (800 brigadirjev v 20 brigadah)
2. MDA Slovenske gorice v II. izmeni od 25. junija do 15. julija s 50 brigadirji (550 brigadirjev v 11 brigadah)
3. MDA Sarajevo v II. izmeni od 16. julija do 6. avgusta s 50 brigadirji (1500 brigadirjev v 30 brigadah)
4. MDA Šamac Sarajevo v V. izmeni od 1. do 30. septembra s stotimi brigadirji (24000 brigadirjev v 240 brigadah).

MDA Istra 78

Pri razporedu brigad iz naše regije je upoštevana želja in potreba za organizacijo 5 brigad za MDA ISTRA 78, v katerih bomo organizirani pri izgradnji višinskega vodovoda v zaledju obalnih občin. Ideja o gradnji višinskega vodovoda v Smarjah, Pridvoru, Ravnu, Novi vasi, Padni, Dvorih, Maliji, Gradinu, Babičih, Dekanah in drugih krajih ob slovensko-hrvaški meji je stara že trideset let. S sklenitvijo družbenega dogovora za zbiranje in porabo sredstev za višinski vodovod leta 1976 so se pričakovanja naših občanov na tem območju začela uresničevati. Danes del Pridvora, Dvorov, Dekanov in drugih vasi že ima priskrbljeno pitno vodo, drugi pa jo pričakujejo do leta 1982, kakor je s programom predvideno.

Pri uresničevanju programa izgradnje sodelujejo vojaki in mladina. Dobri rezultati in pripravljenost mladine so vodili mladinsko organizacijo ZSMS v regiji, da se je v sodelovanju s skupščino obalne skupnosti lotila organizacije velike mladinske delovne akcije v zaledju obalnih občin. Obalno-kraška konferenca ZSMS je odgovorno nalogo priprav in spremljanja akcije zaupala posebnemu odboru sestavljenemu iz izkušenih mladinskih in drugih družbenopolitičnih aktivistov. Odbor je že na prvi seji

sprejel vrsto organizacijskih ukrepov za pripravo akcije in sprejel predlog za poimenovanje akcije v ISTRO. Ime Istra izraža širše pojmovanje razvosti, predvsem pa preskrbe z vodo, ne samo zaledja Slovenskega primorja, ampak celotnega severnega Jadrana.

Mladinska delovna akcija Istra 78 enakovredno stoji ob strani vseh ostalih slovenskih akcij, saj bo na njej sodelovalo 10 brigad s 500 mladih iz vse Slovenije in pobratenih mest. Naša regija bo kot organizator zagotovila 5 brigad, oziroma 250 mladincev iz delovnih organizacij, šol in krajevnih skupnosti. Akcija bo organizirana v treh 21-dnevnih izmenah in sicer:

- I. izmena od 18. 6. do 9. 7. 78
- II. izmena od 9. 7. do 30. 7. 78
- III. izmena od 30. 7. do 20. 8. 78

Brigadirski tabor, oziroma naselje bo v Smarjah pri Kopru. Poleg brigad z obale bodo na akciji sodelovali še mladi iz Ljubljane, Kranja, Mozirja, Cerkna, Velenja, Radelj ob Dravi ter pobratenih mest Kopra. Solidarno se bo akcije udeležila tudi brigada mladih iz Buj.

Kljub vloženim naporom in poizkusom, da bi priprave brigad, njihovo vsestransko usposabljanje, predvsem na lokalnih akcijah, poenostavili, se na obali in v Sloveniji še vedno srečujemo z nesprejemljivimi prepričanji. Nekatere občinske konference ZSMS še niso izpeljale postopka evidenti-

ranja in konstituiranja brigad, ker prevladuje mnenje, da je dovolj zgodaj, če pričnejo z evidentiranjem mladih dva ali celo mesec dni pred začetkom akcije. Takšna mnenja so nesprejemljiva, ker morajo delovne organizacije planirati odsotnost mladih delavcev iz proizvodnega procesa, študentje se morajo pravilno orientirati za roke izpitov, učenci pa potruditi za uspešen zaključek šolskega leta. Resda konkretne okoliščine narekujejo izbiro metod dela vsaki občinski konferenci ZSMS, vendar je nujno, da je brigada konstituirana vsaj dva meseca pred odhodom na akcijo. To ne pomeni, da je dovolj, če je znan komandant brigade in mogoče še predsednik brigadne konference, marveč morajo zaživeti vsi organi v brigadi. Edino z dobro organizirano brigado lahko pričakujemo dobre rezultate dela in uspeh na akciji.

Kar zadeva priprave in udeležbo na akcijah mladih iz Mehanotehnike lahko ugotovimo, da situacija ni niti najmanj spodbudna. Poleg tega, da se ubadamo s problemom neaktivnosti članov, potekajo v tem času še priprave na volitve novih vodstev in delegacij v vse organe ZSMS. Ob slabi informiranosti in povezanosti pomeni, da bo tudi letos na akcijah sodelovalo le nekaj mladincev iz Mehanotehnike.

Znano je, da je pred leti naša mladina sestavljala večji del delavske mladine izole v brigadah obalno-kraške regije, vendar še vedno nismo našli skupnega interesa in načina usklajevanja želja mladincev, da sodeluje v brigadi in potreb v proizvodnem procesu. Nedvomno je, da zanimanje za akcije obstaja, vendar bo potrebno najti primerno rešitev, da bodo mladi delavci začutili utrip brigadirskega življenja in s svojim prostovoljnim delom pripomogli k hitrejšemu razvoju manj razvitih območij regije in republike.

razmišljanje o informiranju v mehanotehniki

Vladimir Pižent

Mislím, da bi se moralo delovanje družbenopolitičnih organizacij v Mehanotehniki osredotočiti na reševanje nekaj primarnih nalog in priprav instrumentov za nadaljnji samoupravni boj in razvoj. Med temi nalogami imata poseben značaj in važnost ter nemalo izstopata dve: organizacija delovanja delegatskega sistema, s katerim je tovarna povezana navzven in organizacija aktivnosti sindikalnih skupin, ki bi morale predstavljati osnovno ogrodje notranjega življenja in dela. Oglejmo si najprej sindikalne skupine. Povsod govorimo samo to, da ne delajo, se pa sploh ne vprašamo, če smo do sedaj kaj napravili, da bi to stanje spremenili. Vse kar smo do sedaj napravili na tem polju, je to, da smo izvolili poverjenike skupin, in s tem se je v večini slučajev tudi delo končalo. Tudi kadrovanje poverjenikov je bilo mnogokrat bolj naključno kot pa organizirano prizadevanje, da bi izbrali za to najbolj primerne ljudi. Sedaj, ko so poverjeniki izvoljeni, čakamo, da bo sistem samoiniciativno začel delovati, ne prispevamo pa nič, da bi dosegli temperaturo samovžiga. Kakor vem je teh skupin v tovarni cirka 70 in ravno toliko je tudi poverjenikov. To je pa že lepa skupina ljudi, ki predstavljajo že določeno maso, h kateri je treba pravilno pristopiti na organiziran način, to je s programom in primernim načinom dela. Predlagam, da bi to maso ljudi aktivirali tako, da z njimi organiziramo ustni časopis. O najbolj primernem in uspešnem načinu, kako podajati in organizirati ustni časopis za naše razmere v kratki in jedrnat, a vendar razločni obliki, bi se bilo treba malo posvetovati in informirati. Vsi poverjeniki ene TOZD bi bili lahko vezani na informativni center TOZD, njihov predstavnik ali predstavniki pa na informativni center OZD. Za pogajanje teh centrov bi morali po upravni, samoupravni in sindikalni liniji zadolžiti ljudi, ki bi skrbeli, da se poverjeniki občasnó, ampak redno sestajajo in sodelujejo pri ustnem časopisu, v katerem bi se obravnavalo in podalo na nazoren, kratak in enostaven način vse važne in značajne novice za življenje TOZD in OZD. Poverjeniki bi jih

morali nato prenašati naprej na ostale člane kolektiva, sugestije in pripombe kolektiva ter odziv na ustni časopis in njegov vpliv pa vrniti zopet v center. Na ta način bi se počasi ustvaril nenehni obojestranski tok informacij, ki bi cementiral kolektiv v bolj homogeno celoto.

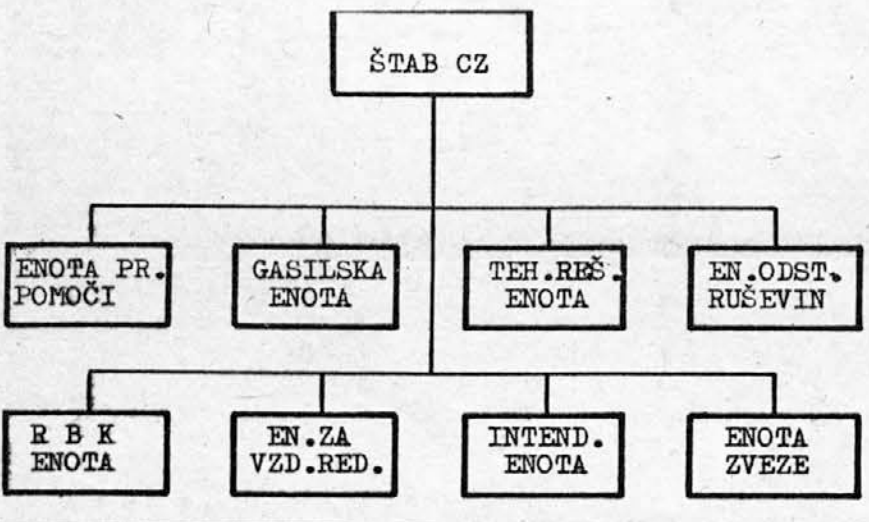
V začetku bo pomoč poverjenikom pri formiranju informativnega centra TOZD in OZD nujna. Organizirati bi morali tudi nekaj izdaj ustnega časopisa v sami grupi ali v več grupah, dokler se poverjeniki ne usposobijo za svoj posel. Tako se bodo počasi tudi odkrivali razni talenti na tem področju, ki jih — kolikor jaz vem — pri nas ne manjka.

Obojestranski tok informacij bo služil bodisi upravi, da se bo lažje orientiral v določenih situacijah, bodisi kolektivu, da bo lažje razumel in aktivnejše vplival na določene ukrepe notranjih in zunanjih organov. Ne domišljam si, da se bo to lahko ustvarilo čez noč, saj se zavedam, da je lahko ta dosežek le plod dolgotrajnega procesa in dela, ki pa mora imeti enkrat svoj ustvarjalni začetek. Vem, da obstajajo tudi za to boljše sistemi, ampak ta se mi zdi trenutno najbolj oprijemljiv in najlažje uresničljiv, ker bi omogočal samoupravno izobraževanje ob sodelovanju v procesu informiranja.

Drugi problem je delovanje delegatskega sistema.

Že omenjeni informativni centri bi morali skrbeti za tehnično funkcioniranje tega dela samoupravljanja. Predvsem bi morali skrbeti za to, da so delegati pravočasno in samoupravno seznanjeni s stališči svoje baze. Ta stališča in sprejemanje le-teh — in ne osebna mnenja delegatov — pa bi se dala tudi povezovati z aktivnostjo ustnega časopisa. Ta oblika informiranja in povezanosti ljudi, ne izključuje tega, kar že imamo, ampak samo organizira in dopolnjuje.

Vsekakor pa ne bi bilo slabo pogledati čez plot in videti, kako imajo to urejeno drugod, na primer v Železarni Jesenice. Veliko izkušenj bi lahko priložili za naše razmere in presadili na našo njivo. Mislím, da bi morali na tak obisk poslati več ljudi, tako da bi prenos izkušenj lažje našel pot v naš kolektiv.

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije se vam v imenu VIII. kongresa ZKS zahvaljuje za pozdrave oziroma čestitke, ki ste jih poslali kongresu.

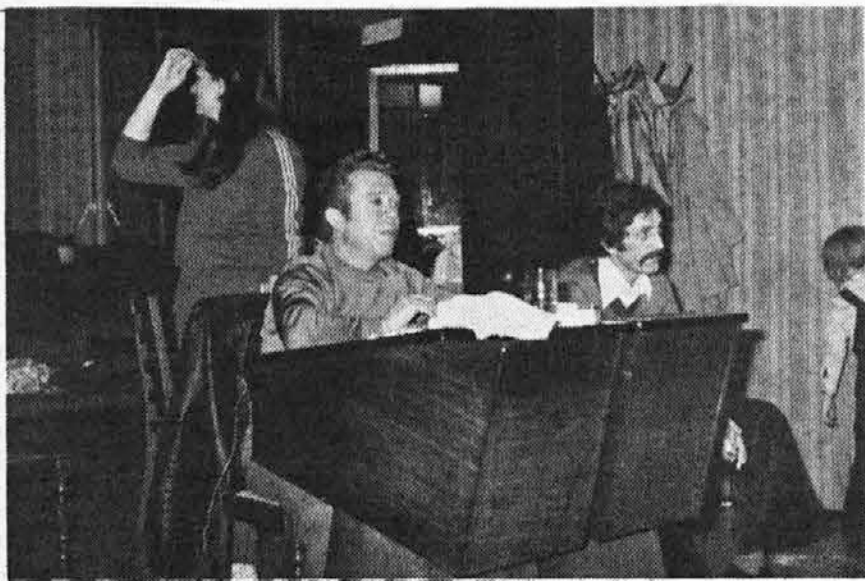
Vaše sporočilo smo sprejeli kot spodbudo za delo kongresa. Vsem, ki smo prevzeli nove dolžnosti, pa pomeni tudi obveznost, da se odločno bojujemo za uresničitev stališč in sklepov osmega kongresa.

Tovariški pozdrav!

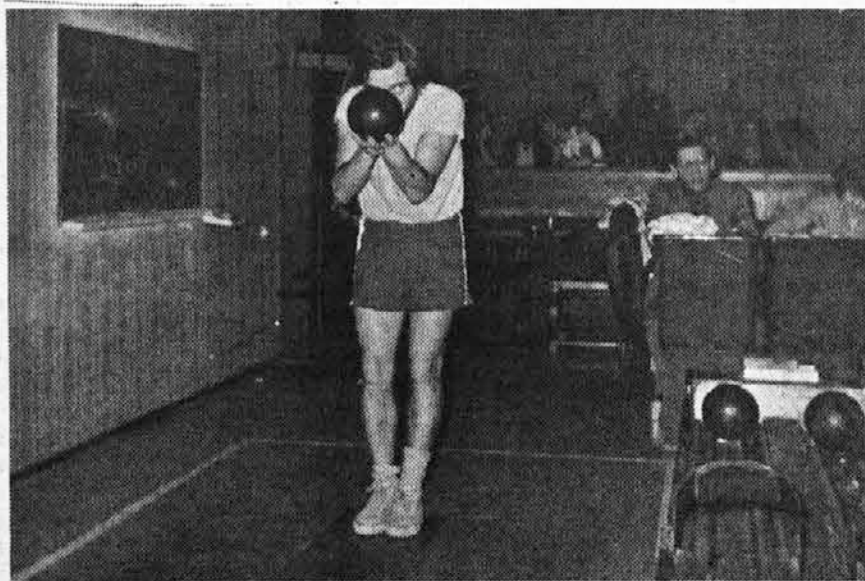
France Popit

Predsednik centralnega komiteja ZKS
France Popit

kegljanje v mehanotekhniki

Tovariš Kutič Anton kot sodnik

Žužek Vinko – naš najboljši kegljač

Kegljaška sekcija MT

Med športnimi sekcijami, ki delujejo v Mehanotekhniki je verjetno najbolj številna kegljaška sekcija. Keglja lahko vsak, ki ima veselje do tega športa, ker ni za to potrebna niti fizična moč niti nista pomembna starost ali spol. Vsak lahko doseže dobre rezultate, če le redno hodi na treninge in tam izpopolnjuje svojo tehniko kegljanja pod vodstvom trenerja. Že v kratkem času se lahko začetnik pod vodstvom trenerja toliko nauči, da lahko tekmuje na sindikalnih športnih igrah, na raznih prvenstvih ter se poteguje za nastop v ekipi delovne organizacije ali TOZD na izbirnem tekmovanju, ki ga sekcija prireja vsako leto.

Lansko leto se je v sekcijo vpisalo več novih članov, ki so se že v sezoni 77/78 dobro izkazali. To je razveseljiv podatek. Poznano je, da se doseže kvaliteta le, če je na izbiro veliko rednih članov, ki redno obiskujejo treninge, kjer se pripravljajo za nastope na tekmovanjih.

Kegljanje je drag šport, saj stane 15-minutno kegljanje na eni stezi 8 dinarjev. Člani sekcije imajo na razpolago štiri steze brezplačno in to vsak četrtek na kegljišču Palace hotela v Portorožu. Potrebno je le, da se pripeljejo v Portorož, kar je večkrat nerodno in zamudno.

Izola bi morala kot industrijsko turistično mesto imeti vsaj eno kegljišče. Kot zanimivost lahko povem še to, da je bilo v Izoli že pred petnajstimi leti urejeno kegljišče s postavljači. Na to kegljišče so takrat prihajali kegljači iz cele obale, ker je bilo več let prvo in edino na slovenski obali. No, danes pa imamo Izolčani spet primat, saj se lahko „pohvalimo“, da smo edino naselje na obali, brez

Tovarišica Dorina Baričič in Olivija Umer med tekmovanjem

še dva naša člana in ena ženska, in sicer 1X100lučajev, oziroma 1X50 Na omenjenih igrah je bila moška ekipa A na 7. mestu, kar je razmeroma zelo slab uspeh glede na druga leta. Druga ekipa pa je bila 14. Ženska ekipa je bila peta. Med posamezniki pa se je najbolje odrezal Žužek Vinko, ki je dosegel 4. mesto. Med dekletki pa je bila najboljša Zlata Radikom, ki je dosegla odlično drugo mesto.

Poleg tega smo tekmovali še na turnirju kegljaških sekcij, ki ga je organizirala Luka Koper ob njihovi 20-letnici, na turnirju k.k. Tomos Koper ob njihovi 25-letnici in na našem turnirju ob naši 25-letnici. Na vseh treh tekmovanjih smo dosegli 3. mesto.

S treningi bomo nadaljevali še do konca meseca maja. Poletje je mrtva sezona za kegljače. V septembru pa bodo treningi za sezono 1978/79. Takrat bomo tudi rade volje sprejeli čim več novih članov v naše vrste. Naša naloga je dvigniti kvaliteto, to pa bomo dosegli le, če bomo imeli veliko število članov, ki se bodo redno udeleževali treningov.

Naša velika želja je tudi ta, da bi Izola dobila novo avtomatsko kegljišče, kjer bi se lahko vsak delovni človek, ki ima veselje do tega športa, aktivno rekreiral. Tako bi dosegli večjo množičnost ter nato nujno tudi boljšo kvaliteto.

kratek povzetek iz dela strelske sekcije MT

Vodja sekcije Mirko Maglica

Strelska sekcija že nekaj let aktivno deluje v naši delovni organizaciji. Prav bi bilo, da nekaj napišemo o njenem delu in tako seznanimo širši krog delavcev v naši organizaciji.

Strelska sekcija je ena izmed devetih sekcij, ki deluje pod pokroviteljstvom sindikata v namen rekreacije in športa. Kot posebna in za nas važna panoga je močno povezana o občinsko strelsko družino Darko Marušič iz Izole. V sestavu družine se udeležujemo vseh vrst treningov in tekmovanj. Naša nenehna aktivnost je razvidna prav iz rezultatov, doseženih na tekmovanjih. Udeležujemo se z eno ali dvema moškima ekipama in z eno žensko. Prav te ekipe nam nenehno prinašajo diplome, priznanja in pohvale. Zadnji dve leti je strelska ekipa MT prvak sindikalnih iger obalnega območja. Med nami imamo prvakinjo obalnega tekmovanja ob dnevu Žena tov. Miklavčič Albino. Naše ekipe so sodelovale tudi v TRIM ligi v sezoni 76/77 in 77/78 v občinskem merilu. Prav tako se lahko pohvalimo tudi z našim članom Božič Borisom, ki je osvojil družinsko zlato puščico. Ne bi sedaj našteval vseh najboljših, kot je Ban Darj in druge. Rezultati so lep pokazatelj uspeha, ki ga dosega strelska sekcija, so pa le plod požrtvovalnosti članov, saj delujejo z zelo minimalno opremo in si celo boljšo municijo kupujejo sami.

Prav bi bilo, da bi to dejavnost podprli, saj utrjuje vztrajnost in uri člane v strelskih vajah, ki so še kako pomembne v konceptu naše vseljidske obrambe. Ob tej priliki pozivamo vse člane kolektiva, ki imajo veselje do te dejavnosti, da se nam priključijo.

Športni pozdrav!

DOPISUJTE
V

mi

mehanotekhnika izola

iz poročila kontrolorja bolnikov

B.Z.

20. 4. 1978

Ob 11. uri je v ambulanti Olmo med. sestra pogledala njen zdravstveni karton, kjer je bilo razvidno, da je na bolovanju od 12. 4. 1978 dalje, pri dr. X. Zadnjič je bila v ambulanti 13. 4. 1978, potem ne več. Prosil sem med. sestro, da pogleda, kdaj je naročena za kontrolni pregled in mi je povedala, da ni nič napisano. Nato mi pove, da dr. X ta teden ne dela – tako bo verjetno prišla naslednji teden.

Ob 11.20 sem jo našel doma. Ko je odprla vrata in videla, da sem jaz, je samo povedala, da je doma od srede 12. 4., ko sem jo vprašal kdaj je naročena spet na kontrolni pregled pri lečečem zdravniku ni hotela nič odgovoriti in je zaprla vrata.

Nato je odprl vrata moški in jezno povedal, da ni potrebno več priti zvoniti na ta vrata, ker tam stanuje on in noče nikakršnega zvonjenja, drugače bom tekel.

Povedal sem mu, da z njim nimam nič, ampak naj mi ona pove, kdaj je spet naročena pri zdravniku na kontrolni pregled. Nakar je spet rekel

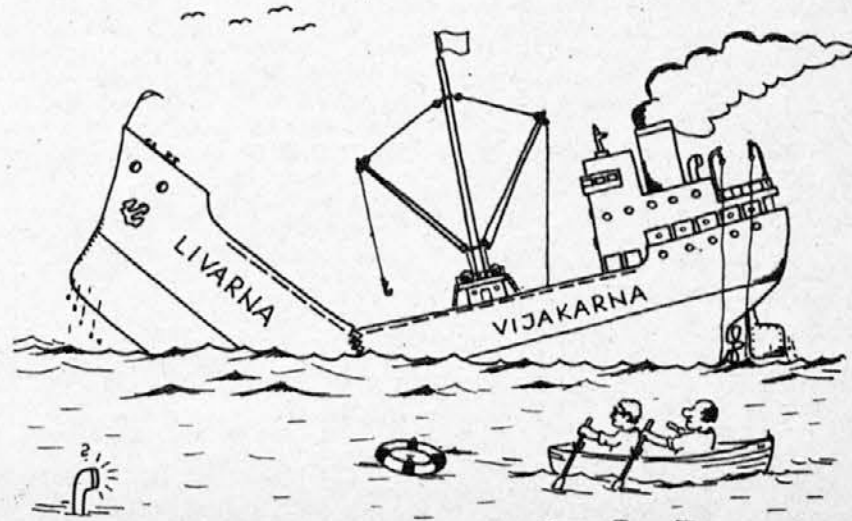
jezno, da ne ve kdaj bo šla in je zaprl vrata in nato sem odšel.

25. 4. 1978

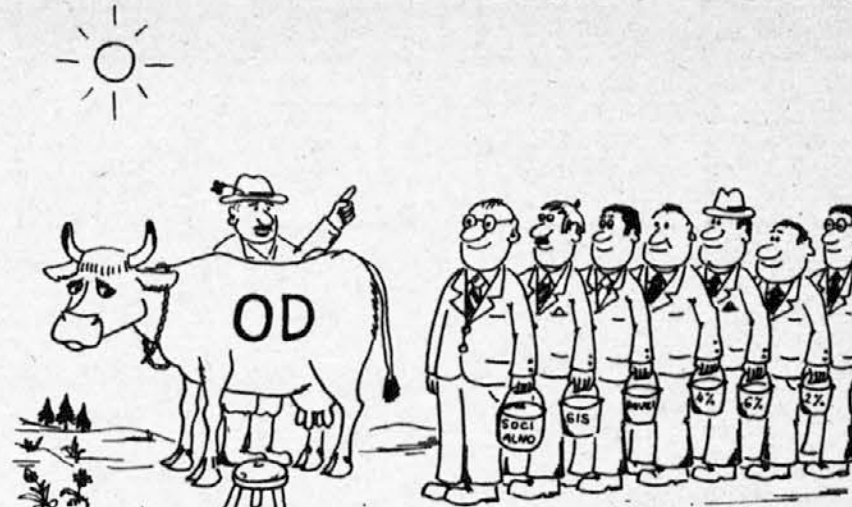
Ob 13.40 je v ambulanti Olmo med. sestra pogledala njen zdrav. karton, kjer je bilo razvidno, da se ni javila pri zdravniku na pregled od 13. 4.

28. 4. 1978

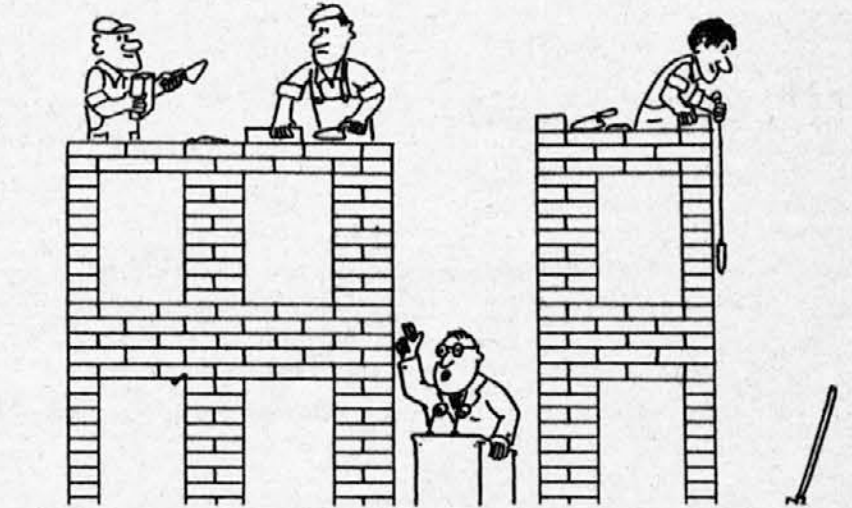
Ob 11. uri je med. sestra v ambulanti pogledala njen zdravstveni karton in povedala, da se ni javila na kontrolni pregled pri lečečem zdravniku. Bila je v ambulanti samo 13. 4. 1978, ko je bila sprejeta na bolovanje potem ne več.

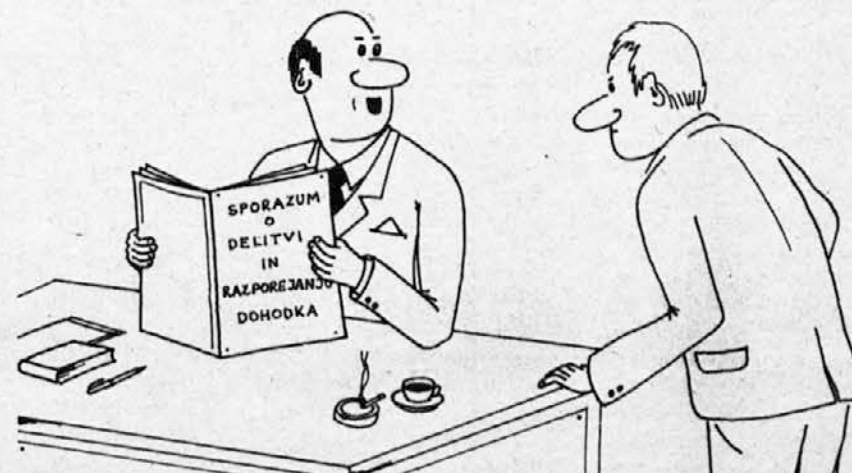
Le kdo naju je zdaj torpediral, ko sva imela tako lepe načrte ...

Fantje počasi molzite, pa glejte, da bo še meni kaj ostalo.

Kjer se dosti govori, se malo naredil

Poglej, Janez, to je pa sporazum, ki prinaša nesporazume

ali že veste...

— da izolski semaforji funkcionirajo tako, kot naši vratarji. Spuščajo vse mimo.

— da predlagamo našim mizarjem: Tonetu, Jakobu in Oskarju, da izdelajo klopi za delavce, ki že ob 13,30 čakajo pred urami za žigovanje kartic, Jurculi pa, da jim priskrbi prigrizek.

— da bo naslednji teden pri nas razstava likovnih umetnikov in pesnikov-samoukov. Ogled bo možen v vseh straniščih proizvodnje.

— da so končno le odkrili krivca, ki je rušil temelje našega sindikata. Odstranili so ga s koreninami vred, ga sekljali na kose in nato še zažgali. Primer posnemanja vreden.

— da je pred vratarnico odpadel prometni znak, ki je prepovedoval parkiranje in zaustavljanje avtomobilov. (upoštevali so ga le tisti, ki nimajo avtomobilov). Upajmo, da ga ne bodo več postavili, saj je doslej služil le kot strašilo za vrabce.

— da so statistiki izračunali, da je najcenejša kava v Evropi ravno na naših avtomatih, ... Nekateri že vedo, zakaj!

— da so pred kratkim v kinodvorani v Izoli vrteli film Nočno življenje.

Prikazoval je, kako se ljudje po svetu zabavajo ponoči. Film pa ni dosegel svojega namena, kajti izpuščeni so bili prizori iz nočnega življenja v Vijakarni.

— da je oglasna deska pred planskim oddelkom „Glasilo ZKS“ že pol leta prazna, oglasna deska ZSMS pred ambulanto ima že dva meseca ista obvestila (upajmo, da jih bodo še letos zamenjali), informator je vsak teden bolj siromašen in dolgočasen (škoda papirja), mesečni časopis MI Mehano-tehnika pa je po treh številkah nehaj izhajati, čeprav je uredniški odbor v glavnem sestavljen iz „strokovnih kadrov“.

Nekateri pa izjavljajo, da je informiranje delavcev v Mehano-tehniki dobro. Upajmo, da je še kje kakšna Mehano-tehnika!

— da se je pred kratkim vrnil iz Egipta svetovno znani arheolog Jaka Piramidnik, ki je dije časa proučeval piramide, grobnice in svetišča faraonov. Ko je obiskal našo varilnico, je izjavil: „Tako čudovitih arheoloških najdb še svoj živi dan nisem videl.“

— da nasproti oddelka 140 — Šivalni strojčki nekaj gradijo. Ne moremo pa ugotoviti kaj bo, še najbolj pa je podobno živalskemu vrtu.

— da predvidevamo, da so pohani piščanci, ki so brez vsakega okusa, izdelani na ekstruderju v delovni enoti Plastične igrače

— da odkar so ukinili privatne izhode za časa malice, nekateri bifeji in gostilne pričakujejo očitno padec prometa.

— da nas zanima, kje je šef menze nabavil tako veliko kravo, kajti že 10 let jemo meso z enakim okusom.

DIALOG V ORODJARNI

— Zdravo, Jaka! Slišal sem, da si po najnovjšem točkovanju predelavec.

— Ja, tako nekako ...

— Kje pa imaš svojo skupino delavcev?

— ... ja, nimam je ...

— Kako nimaš, komu pa si potem predelavec?

— ... veš ... ker nismo mogli dvigniti točk, pa smo „dvignili“ naziv delovnega mesta.

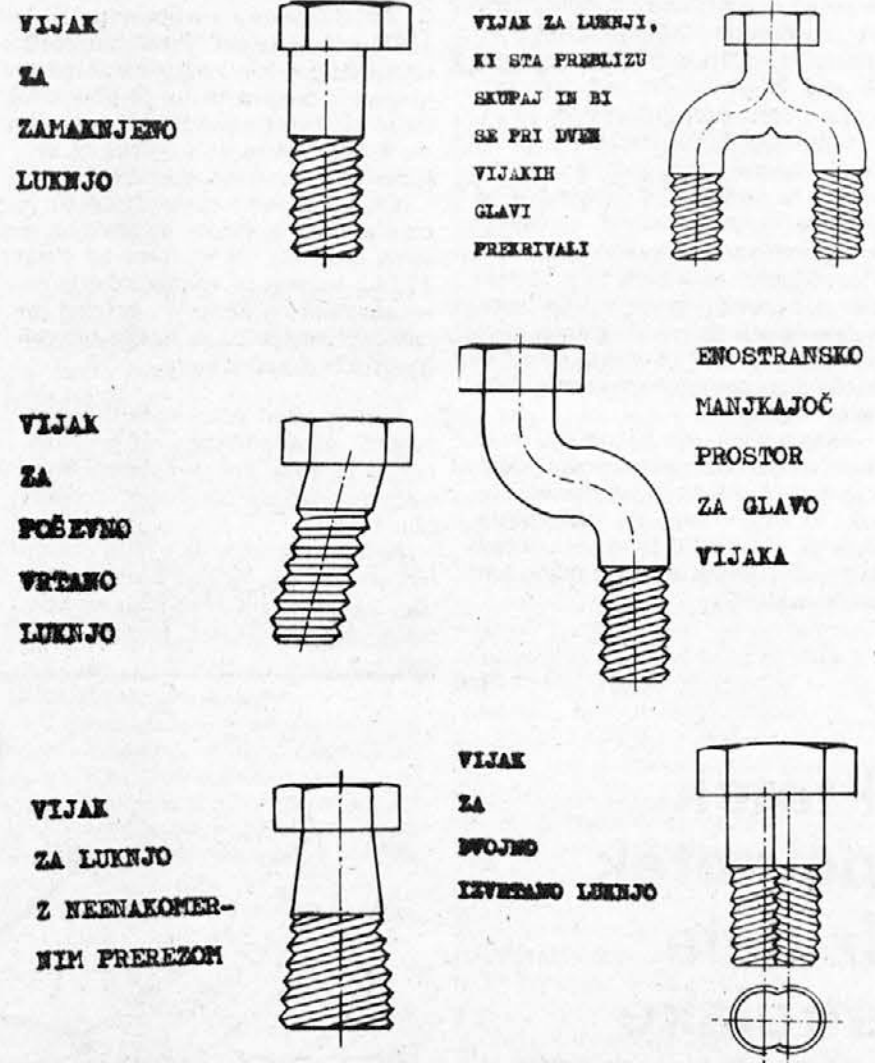
— Potemtakem si sam sebi predelavec, se pravi sam sebi šef.

— Nekaj takega ...

— To se mi pa ne zdi pravilno, če si šef, bi pa moral imeti višje točke.

Med cilji, zastavljenimi v srednjeročnem planu razvoja Mehano-tehnike sledimo tudi: „... pospešena stopnja sprememb na področju uvajanja novih in opuščanja starih proizvodov ...“, pa: „... zagotavljanje nadaljnjega razvoja s pospeševanjem novatorstva in inventivne dejavnosti...“ itd. Nepoučen bi lahko dejal, da to pač piše, ker papir prenese vse, vendar ni tako, MI se teh ciljev pridržujemo. Eden od dokazov je naslednji predlog Komisiji za gospodarstvo TOZD Vijakarna:

Izhajajoč iz dejstva, da so v SFRJ zmogljivosti za proizvodnjo standardnih vijakov že tako prevelike, avtor predlaga, da se TOZD Vijakarna preusmeri na proizvodnjo specialnih vijakov, ki jih bo možno tudi izvažati, zlasti če bodo pravilno zavarovane avtorske pravice. Anonimni inovator podaja le nekaj primerov teh vijakov, vse ostale ideje pa hrani za čas, ko bo v Mehano-tehniki izdelan pravilnik o inovacijah in racionalizacijah.

KONJICEK

Začnite z največjo črko in skačite kot šahovski konjiček, tako da dobite:

1. Glavnega urednika in člana uredniškega odbora

L	Z	L	J	S
K	K	I	A	A
E	R	K	J	A
O	A	N	U	S

2. Odgovornega urednika in člana uredniškega odbora

M	O	K	B	I
C	O	L	K	E
G	E	A	R	B
J	I	O	Z	N

3. člana uredniškega odbora

O	A	S	S	M
O	I	R	V	E
L	B	O	I	I
R	L	S	V	B

4. dva člana uredniškega odbora

O	L	E	N	E
M	!	R	J	Š
K	J	J	L	A
O	K	I	Č	U
L	E	B	L	V

5. ime časopisa naše delovne organizacije

M	O	H	K	T
A	A	E	L	E
H	I	Z	O	I
I	N	N	M	A

6. prejšnje ime našega časopisa

M	D	L	P	V
A	R	Z	A	E
I	L	I	A	
J	O	C		

Avtobusna postaja pri Mehano-tehniki leta 1958

... in avtobusna postaja v sedanjem času

1 TEHNIK: Ti, zakaj pa morava midva kopirati načrte na sonce, ko pa imamo super moderni kopirni stroj?

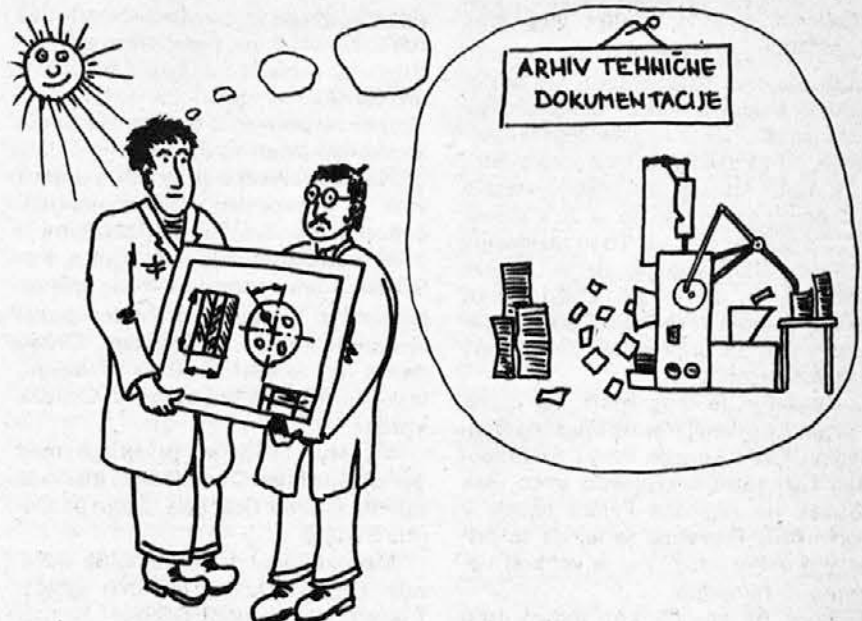
2 TEHNIK: Veš, za to je več vzrokov:

1) Moderni kopirni stroj kopira samo formate A4. To so pa zapisniki,

formularji, sporazumi, računi itd.

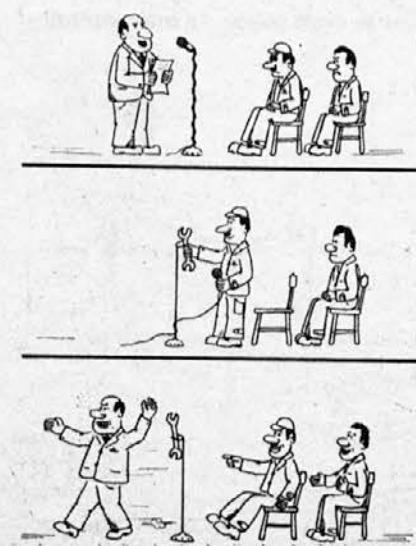
2) Star kopirni stroj je pokvarjen in ker zapisniki itd. niso pisani na formate A3, A2, A1 in AO ga nihče ne pogreša.

3) Midva, ki delava za proizvodnjo se pa znajdeva.

mi
mehano-tehnika izola

glasilo delovne organizacije Mehano-tehnika Izola, Polje 9. Izdaja odbor za informiranje. Ureja uredniški odbor: Laura Lisjak (glavni urednik), Ciril Mezek (odgovorni urednik), Ljubo Klanjšček, Boris Milošev, Viljem Orel, Janko Gobbo, Janez Skok, Jože Bolha. Naklada 1800 izvodov. Izhaja mesečno. Tisk Ljubljanski dnevnik. Naslov redakcije: Izola, Polje 9, telefon 71-620, int. 203.

izžrebani reševalci nagradne križanke

- nagrada, flipper: Kodre Alojz
- nagrada, garnitura telefona: Vladimir Stubelj
- nagrada, zajček Boni: Hrvatini Dolores

Izžrebani lahko dvignejo nagrade pri uredništvu časopisa MI Mehano-tehnika (služba za samoupravljanje).

15x15 crossword puzzle grid with letters and numbers.

Na podlagi 611. člena zakona o združenem delu in 17. člena zakona o varstvu pred požarom (Ur. list SRS štey. 2/76) ter upoštevajoč določila samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu, je delavski svet DO na svoji seji dne 7. 2. 1978 sprejel

PRAVILNIK

o varstvu pred požarom v delovni organizaciji Mehanotehnika

I. Splošne določbe

1. člen

Pravilnik določa:

- organizacijo varstva pred požarom, eksplozijami in drugimi naravnimi nesrečami ter njihovimi posledicami (v nadaljnjem besedilu: varstvo pred požarom)
- način izvajanja nalog varstva pred požarom
- naloge in dolžnosti, delovno področje in odgovornost organov upravljanja, direktorjev posameznih TOZD, delovnih in organizacijskih enot ter odgovornih oseb v zvezi z varstvom pred požarom.

2. člen

Varstvo pred požarom je zadeva splošnega pomena za delovno organizacijo „Mehanotehnika“ Izola (v nadaljnjem besedilu DO).

Varstvo pred požarom je sestavni del organizacije dela, ki se upošteva kot posebna sestavina pri načrtovanju tehnologije dela in pri izvajanju delovnega procesa. V programih in načrtih razvoja DO morajo biti predvideni tudi ukrepi varstva pred požarom.

3. člen

Na vsakem delovnem mestu in to pri vsakem izvajanju dela se mora organizirati tako delo, da ne predstavlja nobene nevarnosti za nastanek požara ali drugih nevarnosti.

Varstvo pred požarom se mora stalno, temeljito in strokovno izvajati in to z največjo pozornostjo, upoštevajoč znanstveno tehnične dosežke.

4. člen

Zadeve varstva pred požarom so dolžni izvajati organi upravljanja, direktor DO, direktorji TOZD, vodja službe varstva pri delu, vodja požarne službe ter vodje organizacijskih enot in odgovorni delavci na svojih delovnih mestih kakor tudi ostali zaposleni pri vsakodnevnem delovnem procesu, sicer vsak v mejah svoje pristojnosti. Določbe tega pravilnika so dolžne spoštovati tudi druge organizacije in osebe, ki izvajajo delovni proces v DO, ki po službeni dolžnosti ali kako drugače prihajajo v DO. Izvajalci del morajo s pismenim dogovorom določiti skupne varstvene ukrepe ter obveznosti in pravice delavcev, ki jim je naložena skrb za zagotavljanje požarnega varstva.

5. člen

Gašenje požarov in nudenje pomoči pri odstranjevanju naravnih ali drugih nesreč opravlja gasilska četa, ki deluje tudi v sestavi civilne zaščite DO. Strokovne službe izvajanja požarne varnosti opravlja služba za varstvo pri delu in služba požarne varnosti v sodelovanju z delovnimi in organizacijskimi enotami ter drugimi službami.

6. člen

Zaposleni delavci DO so dolžni, da se seznanijo s pravilnikom o požarnem redu in s tem z varstvom pred požarom in da sodelujejo pri izvajanju predpisanih zaščitnih ukrepov, zlasti na svojem delovnem mestu. Pristojne službe so dolžne sistematično organizirati strokovne tečaje in usposobiti zaposlene delavce za osnovna znanja s področja požarnovarnostnih ukrepov in za način gašenja požarov.

II. Organizacija varstva pred požarom

7. člen

za dosego namena iz I. poglavja tega pravilnika imajo organi upravljanja kot temeljni nosilci politike izvajanja ukrepov varstva pred požarom posebne pristojnosti in dolžnosti.

1. Naloge in pristojnosti organov upravljanja

8. člen

Delavski svet DO oblikuje politiko varstva pred požarom, vrši nadzor izvajanja na tem področju in skladno s splošnimi predpisi in s tem pravilnikom zlasti določa:

- določi v okviru gospodarskega plana razvoja in programa ukrepe za varstvo pred požarom in potrebna sredstva za izvajanje požarne varnosti,
- sprejme pravilnik o varstvu pred požarom ter druge splošne akte, ki določajo ukrepe varstva pred požarom,
- obravnava najmanj enkrat letno poročilo pristojne službe o stanju in ukrepih za požarno varnost in ugotavlja ali je njihovo delo v skladu s splošnimi akti DO, poslovno politiko in sklepi delavskega sveta,
- obravnava poročila in predloge pristojnih inšpekcijskih služb v zvezi s požarno varnostjo v DO,

- določa sistem in program izobraževanja delavcev s področja požarne varnosti ter preizkus znanja s tega področja,
- opravlja tudi druge dolžnosti v zvezi z izvajanjem in pospeševanjem varstva pred požarom, ki mu jih nalaga zakon in statut DO.

9. člen

Delavski sveti TOZD in delovne skupnosti so v mejah svojih pristojnosti zlasti dolžni:

- sprejemati izvrševanje programa varstva pred požarom in izvrševati sklepe delavskega sveta DO v zvezi s požarno varnostjo,
- na predlog pristojne komisije odobravati nabavo gasilskih naprav in tehničnih sredstev za zadeva varstva pred požarom,
- sprejemati strokovna–tehnična navodila in priporočila s področja požarne varnosti.

10. člen

Komisija za zadeve varstva pri delu je kot izvršilni organ delavskega sveta dolžna skrbeti in izvajati na področju požarne varnosti zlasti:

- spremlja tekočo problematiko varstva pred požarom in daje smernice za delo službi varstva pri delu po vprašanju požarne varnosti,
- predlaga pristojnemu organu nabavo gasilskih naprav in tehničnih sredstev za gasilske potrebe, razen drobnih naprav,
- predlaga dopolnitev splošnih aktov na področju požarne varnosti ter skrbi, da se izvede postopek za sprejem teh aktov v skladu z določili statuta,
- analizira vzroke nastanka požarov ter predlaga potrebne ukrepe,
- obravnava in sprejema plane, programe in druge akte, s katerimi se določajo ukrepi za napredek in razvoj varstva pred požarom,
- obravnava delovne pogoje na podlagi poročila varstva pri delu in drugih odgovornih delavcev ter sprejema sklepe za njihovo izboljšanje,
- predlaga delavskemu svetu višino sredstev za gasilske namene, ki so nujno potrebni za požarno varnost,
- po potrebi, najmanj pa enkrat letno, ugotavlja stanje požarne varnosti in požarno obremenitev posameznih obratov, objektov in poročila posreduje delavskemu svetu,
- obravnava in odloča o drugih zadevah, ki so v zvezi z varstvom pred požarom.

2. Naloge in pristojnosti poslovnih organov

11. člen

Direktor DO je odgovoren zlasti za

- skrbeti za zakonitosti dela pri izvajanju in pospeševanju varstva pred požarom,
- voditi nadzor nad vodilnimi in drugimi njemu odgovornimi delavci v DO, da vsak na svojem delovnem področju in v okviru svojih nalog skrbi za opravljanje nalog s področja požarne varnosti,
- skrbeti za organizacijo in delovanje SVD ter nadziranje njenega dela na področju požarne varnosti,
- skrbeti za predlaganje uvedbe postopka zoper vodilne in druge njemu odgovorne delavce zaradi kršitve delovne dolžnosti in zaradi neizvajanja ali neupoštevanja požarnovarstvenih ukrepov,
- skrbeti za opravljanje drugih zadev, ki so določene s tem pravilnikom ali drugimi splošnimi akti DO.

12. člen

Direktor TOZD je odgovoren zlasti za:

- da vodje delovnih enot in vodje strokovnih služb v proizvodnem in tehnološkem procesu pri svojem delu izvajajo požarno varstvene ukrepe, nadzirati njihovo delo na tem področju, pomagati jim z nasveti in predlagati zoper njih uvedbo postopka zaradi kršitve delovne dolžnosti, če ne izvršujejo nalog in ukrepov v zvezi s požarno varnostjo,
- pomagati SVD in požarni službi pri izdelavi predloga letnega plana potreb po finančnih sredstvih za izvajanje ukrepov požarnega varstva,
- da se pred predajo objektov v uporabo delovnim enotam odpravijo vse obstoječe pomanjkljivosti in da so nameščene požarno varnostne naprave.

3. Naloge in pristojnosti odgovornih oseb:

13. člen

Odgovorne osebe v DO so dolžne vsak na svojem delovnem področju seznaniti se z veljavnimi predpisi iz varstva pred požarom in neposredno skrbeti za izvajanje teh predpisov.

Pri tem so dolžne upoštevati ustrezna načela in strokovna mnenja varstva pri delu in službe požarne varnosti v svoji organizacijski enoti. Pri tem so zlasti dolžni:

- da so delavci seznanjeni z osnovnim znanjem iz požarnovarstvene preventive in da se delovne operacije vršijo skladno s požarnim redom,
- odgovarjajo, da so delavci, ki manipulirajo ali ki opravljajo delo z nevarnimi ali eksplozivnimi snovmi, seznanjeni z njihovimi lastnostmi in nevarnostmi.

14. člen

Vodje proizvodnje v TOZD in vodje sektorjev v delovni skupnosti:

- odgovarjajo za izvajanje požarnovarstvenih ukrepov s strani neposrednih vodij dela, jih nadzorovati in predlagati uvedbo postopka zaradi kršitve delovnih dolžnosti, če se ne pridržujejo požarno varstvenih ukrepov,
- so odgovorni, da so vsi hidranti opremljeni z vsemi potrebnimi pripomočki ter da so v uporabnem stanju,
- so odgovorni, da organizirajo delovni proces tako, da ne predstavlja nevarnosti za izbruh požara in dajejo podrejenim potrebna navodila za delo iz tega pravilnika,
- prisostvovati občasnim in rednim kontrolnim pregledom delovnih prostorov v objektih delovne enote, ki jih opravlja SVD in požarna služba in poskrbeti za odstranitev pomanjkljivosti, ki bi povzročile požar ali onemogočale njegovo gašenje,
- prepovedati na svojem delovnem področju nadaljevanje takega dela, ki bi predstavljalo nevarnost nastanka ali razširitve požara,
- pomagati SVD in požarni službi pri iskanju načinov za čimprejšnje odprave vzrokov, zaradi katerih bi lahko nastopil ali se razširil požar,
- odgovarjajo, da je material vskladiščen v obratu po veljavnih predpisih ali navodilih,
- odgovorni so, da pred začetkom dela preverijo delovna mesta in delovne priprave in naprave zaradi ugotovitve eventualnih obstoječih nevarnosti za nastanek požara,
- opravljati tudi druge naloge v zvezi s požarno varnostjo, ki so mu dane v pristojnost na podlagi določil tega pravilnika in drugih aktov delovne organizacije z navodili direktorja TOZD in z navodili DSSS

15. člen

Vodje oddelkov, vodje izmen in vodje skupin:

- so dolžni, da pred vsako uporabo odprtega ognja, kjer to ni dovoljeno, pridobijo ustrezno dovoljenje, kjer so predpisane varnostne mere, katerih se mora pridrževati, prav tako se mora pridrževati navodil požarne službe pri skladiščenju in proizvodnji,
- odgovorni so, da delavci ne kadijo ali ne uporabljajo odprtega ognja, kjer je to prepovedano, kršilce pa so dolžni prijaviti neposrednemu vodji,
- odgovorni so za čistočo delovnih prostorov in delovnih sredstev zaradi zmanjšanja možnosti nastanka in razširitve požara,
- odgovorni so, da so v delovnih prostorih proste poti, ki so namenjene gibanju ljudi in transportu materiala zaradi nemotenega reševanja ljudi in materiala v primeru nastanka požara,
- odgovarjajo za prost dostop do vseh zasilnih, stranskih in zasilnih izhodov v delovnih prostorih,
- odgovarjajo za prost dostop do ročnih gasilnih aparatov, hidrantov in drugih sredstev za gašenje požara ter do glavnih električnih stikal v delovnih prostorih ter do omaric za prvo pomoč,
- morajo uporabljati najprimernejše načine dela, varstvene ukrepe, kontrolirati njihovo izvajanje in opozarjati delavce na pravilno ravnanje z lahkovnetljivimi materiali ter na pozornost pri uporabi odprtega ognja za opravljanje del,
- prepovedati nadaljevanje dela delavcu na stroju ali drugi delovni pripravi, oziroma delo z nevarnimi materiali, če obstoja nevarnost, da bi lahko nadaljevanje takega dela povzročilo nastanek ali razširitev požara,
- izvesti akcijo gašenja začetnega požara na njegovem delovnem področju s pomočjo ostalih delavcev in o tem takoj obvestiti najbližje gasilce,

- odstraniti z dela vse delavce, ki tudi na ponovno opozorilo ne upoštevajo požarnovarnostnih ukrepov in s tem povzročajo nevarnost za nastanek ali razširitev požara,
- predlagati uvedbo postopka zaradi kršitve delovne dolžnosti proti delavcem, ki ne upoštevajo požarno varnostne ukrepe,
- udeležiti se predavanj, seminarjev in tečajev, ki se organizirajo zaradi seznanjanja in izpopolnjevanja delavcev s področja požarno varnostnih ukrepov ter uporabo ročnih gasilnih aparatov in naprav za gašenje požara,
- takoj obvestiti vodjo delovne enote, službo SVD in požarno službo o vsakem pojavu pomanjkljivosti, ki bi lahko povzročila nastanek ali razširitev požara,
- ob zaključku delovnega časa pregledati vse delovne prostore na svojem delovnem območju ter poskrbeti, da so delovne priprave in naprave izključene ter da je okolica delovnih priprav in naprav in druga mesta, kjer se odvija delo, čisti in da je prižgana samo nujna nočna razsvetljava,
- opravljati tudi druge naloge v zvezi s požarno varnostjo, ki so mu dane v pristojnosti delovne organizacije na podlagi določil tega pravilnika in drugih aktov ter sklepov organov upravljanja in navodil SVD,
- neposredni vodja dela je na svojem delovnem področju dolžan skrbeti za dosledno in pravočasno izvršitev nalog požarnovarnostnih ukrepov, ki jih od njega zahteva ta pravilnik, razna pisma in ustna navodila ter drugi akti. Za neposrednega vodjo dela v DO se v smislu določil tega pravilnika šteje vsak delavec, ki neposredno vodi, nadzira in inštruirira izvrševanje kateregakoli dela v delovni organizaciji.

16. člen

Delavci v oddelkih priprave dela so dolžni skrbeti in so odgovorni, da se pri sestavljanju tehnološkega procesa upoštevajo predpisani ukrepi in normativi iz požarnega varstva.

17. člen

Delavci službe vzdrževanja v DO in TOZD so dolžni poskrbeti in so odgovorni:

- da si pred uporabo odprtega ognja v objektih obratov pridobijo dovoljenje od SVD in zavarujejo predmet, na katerem se uporablja odprti ogenj in okolico tega predmeta pred nevarnostjo požara,
- da se pod mesti, od katerih se odteka mazivo, podloži pločevinasto posodo, ki lovi odpadajoče mazivo in da se ta mesta mažejo in čistijo,
- da se mastne krpe in drugi mastni predmeti, ki jih uporabljajo delavci vzdrževanja, spravljajo po potrebi v pločevinasto posodo s pokrovom.
- da se opravljajo vzdrževalna dela na delovnih napravah na električni pogon samo, ko ti niso pod napetostjo,
- da so električne napeljave in naprave izdelane in vzdrževane po veljavnih predpisih,
- da čiščenje električnih napeljav in električnih naprav opravlja le delavec električne stroke,
- da opravlja vzdrževanje naprav delavec, ki je strokovno usposobljen in pooblaščen za takšna dela.

18. člen

Skladiščnik gotovih izdelkov, ki je odgovoren za shranjevanje in manipulacijo mora predvsem skrbeti:

- da so izdelki v vseh skladiščih skladiščeni tako, da so poti in izhodi iz skladišča vedno prosti, da ne ovirajo pri reševanju ljudi in izdelkov v primeru nastanka požara,
- da so aparati in sredstva za gašenje na za to določenem vidnem in lahko dostopnem mestu,
- da so prostori skladišča vedno čisti in urejeni ter s tem zmanjšana možnost nastanka ali razširitve požara,
- da zahteva od SVD potrebne ukrepe za zmanjšanje nevarnosti pred požarom,
- da delavci nadzirajo morebiten prihod avtomobilov v skladišče izdelkov, da iskra avtomobila ne bi povzročila nastanek požara.

19. člen

Skladiščnik materiala in surovin mora skrbeti za predpisano poslovanje skladišča vnetljivih tekočin—surovin, zlasti pa je dolžan skrbeti in je odgovoren:

- da se vse vnetljive tekočine in surovine vskladiščijo v skladišču, ki je določen za skladiščenje vnetljivih tekočin—surovin,
- da se prostori skladišča vedno zračijo zaradi zmanjšanja koncentracije hlapov vnetljivih tekočin in surovin,
- da se vnetljive tekočine hranijo in prevažajo po predpisih o prometu in hrambi vnetljivih tekočin,
- da sodelavci skladišča poučeni o ravnanju s temi tekočinami,
- da so vnetljive tekočine vskladiščene in označene tako, da ne more priti do medsebojne menjave,
- da so prostori skladišča vedno čisti in urejeni ter da se morebitne razlite tekočine—vnetljive, takoj na primeren način odstranijo,
- da je v skladišču na vidnem mestu izobešeno navodilo o ravnanju s posameznimi tekočinami,
- da je material vskladiščen po tehnologiji dela in po splošnih predpisih,
- da so gasilske naprave in sredstva za gašenje vedno dostopne in da so v uporabnem stanju,
- pri opravljanju vsakodnevnih delovnih opravil upoštevati in spoštovati vse predpisane požarno-varnostne ukrepe.

20. člen

Vsak delavec je dolžan delo opravljati tako, da z njim ne povzroča nevarnosti nastanka ali razširitve požara, zlasti pa je dolžan:

- ravnati se pri svojem delu v skladu s predpisanimi ukrepi in normativi za zagotovitev požarne varnosti v podjetju,
- uporabljati delovna sredstva in materiale tako, da način uporabe ne predstavlja nevarnosti za začetek ali razširitev požara,
- skrbeti za čistočo strojev in drugih priprav ter delovnih prostorov, da odpadne snovi (prah, razlita olja, goriva, maziva) ter drugi vnetljivi materiali ne povzročajo nevarnosti za začetek ali razširitev požara,
- prijaviti neposrednemu vodji dela napake na električnih inštalacijah in drugih električnih napravah, ki bi lahko povzročile začetek ali razširitev požara,
- prenehati z delom na stroju ali drugi delovni pripravi in z uporabo materiala, če preti neposredna nevarnost za začetek ali razširitev požara ter o tem takoj obvestiti neposrednega vodja dela,
- udeležiti se tečajev, seminarjev in predavanj, ki jih podjetje organizira zaradi izpopolnjevanja znanja o požarni varnosti,
- odstraniti ugotovljeno neposredno nevarnost za začetek požara ali pogasiti požar, če to lahko stori brez nevarnosti za sebe ali za drugo osebo. Če sam ne more storiti, mora takoj obvestiti najbližjega sodelavca ali vratarja,
- opozarjati tudi druge osebe, ki se zadržujejo v prostorih podjetja na nevarnost požara, zaradi nepravilnega opravljanja dela, uporabe odprtega ognja in drugo,
- opravljati tudi druge naloge v zvezi z varstvom pred požarom, kadar od njega zahteva neposredni vodja dela ali posamezniki iz gasilske službe delovne organizacije.

4. Strokovna služba za izvajanje varstva pred požarom

21. člen

Za organizacijo, izvajanje in napredek požarne varnosti v delovni organizaciji skrbi vodja službe varstva pri delu kot neposredni nadrejeni vodja požarne službe. Vodja SVD skrbi za spremljanje in izvajanje požarno varnostnih ukrepov, s katerimi se zavaruje življenje delavcev in materialne dobrine delovne organizacije pred požarom, predvsem pa mora opravljati skupno z vodjo požarne varnosti te naloge:

- skrbeti za izvajanje vseh požarno-varnostnih ukrepov, ki jih določajo splošni predpisi, statut podjetja, pravilnik požarne varnosti in drugi akti ali sklepi organov upravljanja v delovni organizaciji,
- raziskovati ali organizirati raziskavo vzrokov nastanka požarov ter pravočasno predlagati ukrepe za njihovo odpravo in preprečevanje,
- izdelati in dopolnjevati obrambno napadalni načrt in druge skice ter izdajati navodila za njihovo izvajanje,
- skupaj s kadrovsko službo in vodjo požarne službe organizirati tečaje, seminarje in predavanja zaradi usposabljanja čimvečjega števila članov delovne skupnosti za izvajanje požarno varnostnih ukrepov,
- dajati mnenja in predloge pri izdelavi idejnih načrtov za zgradbe in druge objekte ter za spremembo delovnega procesa v zvezi z izvajanjem požarnovarnostnih ukrepov,
- predlagati ukrepe in nadzirati izvajanje požarno-varstvenih ukrepov.

- pov pri raznih adaptacijah delovnih prostorov,
- skrbeti za ustrezna navodila za delo z lahko vnetljivimi tekočinami – materiali ter za delo na delovnih mestih ali delih pri katerih je nevarnost za začetek požara večja,
- prepovedati uporabo delovnega sredstva, reprodukcijskega materiala in izvajanja del, če se upravičeno sklepa, da bi taka uporaba oziroma izvajanje povzročila nastanek požara,
- organizirati posamezne propagandne in druge akcije za napredek požarnega varstva (gasilske vaje),
- dajati naloge vodji požarne službe in nadzirati njegovo izvajanje,
- izvrševati druge naloge, ki so ji dane v pristojnost po veljavnih predpisih s tem pravilnikom in sklepi organov upravljanja in drugih vodilnih ter odgovornih oseb v podjetju.

22. člen

Vodja gasilne enote delovne organizacije je dolžan:

- voditi knjigo gasilske službe po obratih v katero vpisuje vsa zapažanja s področja požarne varnosti in operative. Iz knjige morajo biti razvidni ukrepi v zvezi z zabeleženimi pomanjkljivostmi. Knjigo je treba dostavljati na vpogled vodji SVD in vodji posameznega obrata,
- skrbeti za zgrajevanje požarnovarstvenih naprav v novozgrajene objekte in adaptacije,
- organizira, programira, izvaja in kontrolira dela preventivne požarne varnosti,
- izdeluje in neposredno sodeluje pri oblikovanju načrtov varstva pred požarom ter pri sestavljanju pravilnika o požarnem varstvu v delovni organizaciji,
- skrbi za opremljenost gasilske enote s sodobno tehnično opremo,
- skrbi za strokovno usposobljenost gasilcev in redno praktično usposablja vse zaposlene za boj proti požaru,
- skrbi, da se v delovni organizaciji organizirajo v vsakem oddelku gasilske enote in da imajo le-te vedno zadostno število članov, ki so vajeni gasilske službe. Nove člane, ki te službe niso vajeni, mora usposobiti za gašenje požarov,
- predlaga pristojnim organom in vodjem služb, da izdajo ustrezne predpise in izvršijo potrebne ukrepe na področju varstva pred požarom,
- sodeluje s poklicno požarnovarstveno službo,
- pregleduje in vzdržuje gasilske opreme in protipožarne naprave ter stabilne naprave,
- kontrolira in pregleduje gasilne aparate ter jih po potrebi tudi polni,
- vrši nočne kontrole gasilske službe, kontrolira knjigo primopredajne gasilske službe,
- vodi potrebno evidenco in administracijo o vseh nastalih požarih, gasilskih vaj, dnevnik gasilske službe, evidenco nad gasilskim orodjem in drugim materialom,
- sodeluje pri požarni varnosti s strokovno komisijo za izdajo obratovalnih dovoljenj,
- vodi kontrolo, da se ne ustvarjajo večje zaloge vnetljivih snovi, ki so nevarne za nastanek požara in mora opozarjati vodje obratov za vsako spremembo ukrepov proti požaru,
- na nevarnih delovnih mestih določa prostor za kajenje ter kontrolira in ukrepa v primerih kršenja predpisov,
- skrbi za preizkus vseh alarmnih naprav DO, za organizacijo vaj gasilskih desetih najmanj 2 krat letno po dve uri,
- novo sprejete delavce v obratu mora poučiti o požarnem redu v delovni organizaciji,
- v primeru požara mora odrediti pravilen način gašenja in pravilno uporabo gasilnih sredstev, prepričati se mora, da so nevarne električne naprave izklopljene. Odrediti, da se izklopijo ventilatorji in kaloriferi, zapro vrata in okna, da se prepreči vsak prepah ter pazi, da se iz nevarnega območja odstranijo vse lahko vnetljive, eksplozivne in gorljive snovi,
- v primeru požara ima pravico in dolžnost prepovedati dostop v bližino požarišča vsem nezaposlenim osebam, določiti evakuacijo oseb in predmetov iz sosednjih objektov, ki so ogroženi vsled požara ter odrediti, da se delno ali v celoti podrejo vsi objekti po katerih bi se požar utegnil razširiti,
- voditi nadzor nad stanjem požarne varnosti v vseh objektih, ki jih uporablja delovna organizacija, zahtevati odpravo pomanjkljivosti, ki predstavljajo nevarnost nastanka požara in o ugotovljenem stanju poročati organom upravljanja in najmanj 2 krat letno, voditi evidenco o požarih in predlagati primerne ukrepe za njihovo preprečitev.

23. člen

- Naloge čuvaja-gasilca so:
- da skrbi za požarno varnost pri delu s tem, da opozarja delavce o nepravilnem ravnanju,
 - skrbi, da se tam, kjer ni dovoljeno, ne uporablja odprtega ognja in da se ne kadi,
 - skrbi za požarno varnost v času, ko obrati ne delajo, s sistemskimi pregledi delovnih prostorov.
- Vsak čuvaj gasilec mora imeti v nočnem času prenosno „S“ ročno svetilko, ki jo uporablja, če v obratu ni električnega toka. Čuvaj gasilec ne sme zapustiti delovnega mesta predno ne dobi izmene. Na delovnem mestu morajo biti v uniformi, katera se hrani v garderobni omarici.

V omarici imajo shranjeno tudi zaščitno masko. V primeru požara izven rednega delovnega časa ima pravico in dolžnost prepovedati dostop v bližino gorišča vsem nezaposlenim osebam in izklopiti električni tok. V kolikor požara ne bo zmožni sam pogasiti, mora obvestiti vse ostale delavce, vratarje pa obvestiti, da javijo zunanjim gasilskim enotam in vsem ostalim. Do prihoda drugih odgovornih oseb je dežurni čuvaj gasilec vodja in organizator reševanja. Če opazi požar ali sliši lokalno sireno, mora takoj pohiteti na mesto požara in ga skušati pogasiti. V kolikor se požar razširi, mora takoj alarmirati poklicno gasilsko četo Koper, še prej pa izklopiti električni tok in zapreti vse odprtine za preprečitev razširitve požara. Vodi akcijo gašenja z ljudmi, ki so trenutno na razpolago.

O vseh pomanjkljivostih, ki jih sam ne more odkloniti in niso v njegovi pristojnosti, mora takoj obvestiti vodjo TOZD in svojega nadrejenega.

5. Vzgoja in izobraževanje

24. člen

Zaradi uspešnega in pravočasnega izvajanja ukrepov varstva pred požarom, gašenja in reševanja ljudi ter imovine, se morajo stalno in sistematično izvajati vzgojni ukrepi (izobraževanje), ki so določeni s splošnimi predpisi ali s tem pravilnikom.

Izobraževanje se izvaja po pravilniku o izobraževanju DO, organizira pa ga kadrovska služba DO v sodelovanju s SVD.

25. člen

Neposredni vodje delovnega procesa v sodelovanju vodje gasilcev so dolžni poučiti teoretično in praktično delavce, kadar nastopijo delo ali kadar so premeščeni na drugo delo, in to še pred razporeditvijo, da dejansko spoznajo vse požarno-varnostne ukrepe, obstoječe nevarnosti, dolžnosti in naloge, ki se lahko pojavijo na delovnem mestu in v zvezi s preprečevanjem ali gašenjem požara.

26. člen

Vzgoja iz varstva pred požarom je splošna, posebna in dopolnilna. Splošna vzgoja zajema krajše tečaje za novo sprejete delavce in se sestoji predvsem iz praktičnega dela uporabe gasilskih naprav, načina gašenja požarov in reševanja ter drugih ukrepov. O tem delavci opravijo poizkus znanja najmanj enkrat v dveh letih, istočasno s poizkusom znanja iz VD.

Dvakrat letno pa vodja gasilcev organizira gasilske vaje za gasilce.

Za člane DO je potrebno organizirati krajše tečaje za izprašane gasilce.

Kadrovska služba izdelava ob sodelovanju SVD vsako leto program poučevanja in vzgoje iz prejšnjega člena ter ga predloži v sprejem komisiji za varnost pri delu.

6. Načrt varstva pred požarom

27. člen

Da bi stanje varstva pred požarom zaradi požarne obremenjenosti tovarniških objektov nenehno izpopolnjevali in sistematično spremljali požarno-varnostne ukrepe, se uresničuje varnost pred požarom na podlagi načrta varstva, ki ga sprejme organ upravljanja v DO, to je delavski svet DO.

28. člen

Načrt varstva pred požarom se izdelava na osnovi temeljnega elaborata analize požarnih nevarnosti in stanja požarne obremenjenosti ter ocene ali in v kakšnem obsegu ogroža požar objekte, naprave in instalacije.

Pri ocenjevanju stopnje požarne ogroženosti objektov v DO, je tudi upoštevati splošne in posebne nevarnosti, ki jih vsebuje in določa občinski načrt varstva pred požarom.

Načrt varstva pred požarom se mora sprejeti in izvajati v rokih kot določajo splošni predpisi ali najkasneje v roku enega leta po sprejemu tega pravilnika in občinskega načrta varstva pred požarom

29. člen

Načrt varstva pred požarom mora zajemati in obdelati predvsem:

- oceno ogroženosti pred požarom in ukrepi za zaščito,
- razvrstitev objektov glede na gorljivost materiala
- opis gradbeno-tehničnih podatkov
- podatki za odvzem potrebnih količin vode
- drugi izvori vode
- načrtovanje naprav za gašenje
- operativno-taktični načrt gašenja in reševanja.

7. Gasilska operativa

30. člen

Zaradi izvajanja požarno-varstvenih ukrepov, zlasti gašenja požara in reševanje oseb in imovine, odpravljanje elementarnih posledic ter nudenje pomoči, se organizira gasilska operativa, ki predvsem zajema:

- gašenje požarov in reševanje ter delovanje operativnih enot,
- alarmni sistem in obveščanje
- postopek in operativni načrt gašenja v primeru izbruha požara ali druge nesreče
- gasilsko tehniko in sredstva za gašenje.

31. člen

Gasilsko operativo izvajajo preventivno gasilska služba sestavljena iz gasilskih vodov organiziranih od delavcev v okviru civilne zaščite ter zunanje poklicne gasilske enote, ki nastopi pri gašenju v primeru večjega požara ali druge nesreče in sicer na poziv DO.

III. Gašenje požarov in reševanje

32. člen

Kdor na območju DO, oziroma TOZD kjerkoli opazi neposredno nevarnost za izbruh požara ali opazi in ugotovi požar, mora nevarnost odstraniti, oziroma požar pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti zase ali za drugega. Če pa nastalega požara ne more pogasiti, pa mora oseba o požaru čimprej obvestiti svoje sodelavce in najbližjo gasilsko enoto.

Če se nastali požar ne da pogasiti in da obstoja nevarnost razširitve še na druge prostore, je treba takoj oddati javni zunanji alarmni znak. Istočasno, ko sprejme čuvaj obvestilo o izbruhu požara, mora obvestiti poklicno gasilsko četo in najbližje gasilsko društvo.

Oseba, ki obvešča zunanje gasilce o požaru, mora podati obvestilo mirno, zbrano, razločno in po določenem vrstnem redu:

- navede svoj priimek in ime
- natančen naslov
- kaj gori (objekt, blago)
- obseg ali velikost požara in druge posebnosti.

33. člen

Člani gasilskega voda DO, ki so v trenutku izbruha požara ali druge nesreče na območju DO, so dolžni takoj po sprožitvi alarmne sirene javiti se na zbornem mestu pri vratarnici in z gasilsko opremo odhiteti na kraj požara ali druge nesreče zaradi gašenja in reševanja.

34. člen

Akcijo gašenja požara vodi vodja gasilcev in gasilskega voda DO, in sicer do prihoda na pomoč poklicnih gasilcev, katere komandir prevzame nadaljnje vodstvo.

Pri vsaki reševalni akciji se primarno rešujejo osebe, zatem materialne dobrine po njihovi vrednosti.

35. člen

V primeru izbruha požara se mora najprej oceniti nastalo situacijo in ugotoviti:

- ali so ogrožene osebe in v kolikor so, te takoj evakuirati,
- obseg požara in vrsta goreče snovi,

- nevarnost električnega toka, eksplozije, rušenja in širjenje požara na okolico,
- določiti najboljše in najprimernejše načine gašenja in reševanja ter oceniti potrebe po pozivu na pomoč,
- poiskati najboljše možnosti preskrbe z gasilno vodo, napravami in sredstvi za gašenje.

36. člen

O vsakem izbruhu požara, eksplozije ali druge elementarne nesreče je dolžan direktor TOZD z vodjem gasilcev in SVD sestaviti poročilo o dogodku in analizirati vzroke požara ali druge okoliščine, ki so bistveno vplivale na nastanek požara in o tem obvestiti direktorja DO ter odbor za LO in družbeno samozaščito.

O izbruhu požara ali eksplozije je treba obvestiti tudi pristojnega inšpektorja za požarno varnost.

1. Gasilski vod

37. člen

Da bi se z varnostnimi ukrepi povečala varnost ljudi in družbene premoženja v DO ter da bi se omogočilo pravočasno in učinkovito intervencijo v primeru nastanka požara, se ustanovi skladno z zakonskimi določili v LO in družbeno samozaščito gasilski vod.

38. člen

Gasilski vod DO je sestavljen iz delavcev DO, kateri morajo biti strokovno usposobljeni in ki so opravili tečaj za izprašanega gasilca.

Gasilski vod mora biti opremljen s primernimi tehničnimi sredstvi, napravami ter sredstvi za gašenje in primernimi prostori za spravljanje najnujnejših pripomočkov in opreme.

39. člen

Člani gasilskega voda morajo redno izvajati teoretično in praktično usposabljanje redne gasilske vaje, in sicer 2 krat letno, spomladi in jeseni.

Gasilske vaje in druge akcije se morajo izvajati po sprejetem programu. Vodi in organizira jih vodja požarne službe.

2. Gasilske naprave in oprema

40. člen

TOZD so dolžne namestiti na objekte in delovne prostore gasilne naprave za gašenje, opremo za gašenje in reševanje ter javljalni sistem, oziroma sredstva za zvezo (telefon). Izbor gasilske tehnike (naprav in priprav) se mora vršiti ob upoštevanju dejanskih potreb ekonomske upravičenosti in danih možnosti, skladno z načrtom varstva pred požarom v DO.

41. člen

Mreža hidrantov za gašenje požara mora biti predvidena tako, da je možno gasiti z vodo s pomočjo hidranta v vseh delih objekta ali delovnih prostorih, tako začetnih požarov s pomočjo notranjih hidrantov in za gašenje zgradbe ter zaščito sosednih objektov z zunanjimi hidranti.

Hidranti za gašenje morajo biti standardni, dimenzije najmanj \varnothing 52 mm, opremljeni s hidrantskim nastavkom, potrebno količino tlačnih cevi z ustreznim ročnikom. Vsak hidrant mora imeti ustrezní ključ za odpiranje ventilov, ki se ga čuva na dostopnem mestu.

42. člen

Na objektih in drugih prostorih in to na vidnem ter pristopnem mestu, se morajo postaviti standardne hidrantne omarice. V omaricah se čuvajo tlačne cevi, ki so opremljene z ročniki. Hidrantne omarice dovoljeno založiti.

Omarice morajo biti rdeče barve z oznako H.

43. člen

Hidranti morajo biti obeleženi z znakom H, rdeče barve. Poleg znaka mora biti puščica, ki označuje smer in oddaljenost v metrih do kraja hidranta.

V zimskem času, v kolikor obstoja nevarnost zmrzovanja, morajo biti hidranti zaščiteni in zavarovani pred zmrzovanjem.

44. člen

Po vseh prostorih se namestijo gasilni aparati, ki se uporabljajo predvsem za gašenje začetnih požarov. Število ročnih gasilnih

aparator se namesti po prostorih glede na stopnjo požarne nevarnosti in površine prostorov.

Gasilni aparati morajo ustrezati predpisanemu standardu in tipizaciji. Da bi dosegli večji učinek gašenja, uporabljamo aparate:

- za gašenje lahkovnetljivih tekočin – aparat na prah
- za gašenje električnih naprav in instalacij – aparat na prah in CO₂.

45. člen

Gasilne aparate se mora redno nadzirati in vzdrževati. Vsak aparat mora imeti svoj kontrolni karton, v katerega se vpisujejo datumi kontrole, oziroma polnjenja. Oseba, ki je vršila kontrolo, se mora čitljivo podpisati. Gasilni aparati se kontrolirajo vsakih 6 mesecev. To opravi strokovna in pooblaščen oseba, ki jo določi vodja gasilcev.

46. člen

Gasilni aparati morajo biti nameščeni na vidnem in lahko dostopnem mestu.

Najstrožje je prepovedano zatrpiti prostor ali dostop do gasilnih aparatov. Prepovedano je tudi obešanje kakršnihkoli predmetov na gasilne aparate.

47. člen

Stalni nadzor nad uporabnostjo hidrantov in vodovodnega omrežja ter gasilskih aparatov opravlja vodja gasilcev. Enkrat na leto mora služba vzdrževanja temeljito pregledati stanje hidrantov in nepravilnosti odpraviti.

3. Preskrba z vodo

48. člen

Za potrebe gašenja se mora omogočiti čimvečjo količino vode, bodisi iz hidrantnega ali drugega omrežja. Z načrtom varstva pred požarom se določi vir potrebne količine gasilne vode za gašenje posameznih objektov. Navedeni načrt prav tako predvideva rezervno količino vode – dodatni vir za primer, v kolikor bi odpo vedala obstoječa preskrba z vodo.

IV. Požarno varnostni ukrepi

1. Splošno varstveni ukrepi za objekte in naprave

49. člen

Pri projektiranju in gradnji objektov se morajo upoštevati ukrepi in normativi pred požarom, predvideni v tehničnih normativih za tovrstne objekte. Varnostne ukrepe so dolžni predvsem spoštovati projektantske, druge organizacije in organi ob določanju ožje lokacije za postavitev za gradnjo objektov.

50. člen

Gradbeni objekti, ki predstavljajo večjo nevarnost za požar, se lahko gradijo samo na takšnem prostoru in na tak način, da ne predstavljajo nevarnosti požara za druge objekte.

Večja skladišča, namenjena za lahkovnetljive ali eksplozivne snovi ali snovi, ki razvijajo strupene pline, ni dovoljeno graditi v bližini zgradb, v katerih se zaradi potrebe delovnega procesa za drži večje število ljudi.

Objekti iz prejšnjega odstavka morajo biti zgrajeni tako, da je podana možnost hitrega izstopa iz vseh delov objekta.

51. člen

Izgradnja električnih naprav, plinskih vodov, kanalizacije, strelovodov in podobnih naprav, mora biti izvedena tako, da te naprave ne povzročijo nevarnosti požara ali drugih nesreč. Električne instalacije in naprave morajo ustrezati obstoječim standardom. Pri objektih s povečano nevarnostjo požara se morajo električne naprave in instalacije varno izvesti v skladu z določili pravilnika o upravljanju z električnimi napeljavami na mestih ogroženih od eksplozivnih zmesi.

52. člen

Vodovodne naprave morajo biti zgrajene in razvejane s takšno zmogljivostjo in takšnih dimenzij, da je možno gasiti požare na zadovoljiv način v vseh objektih in prostorih. Te instalacije in naprave morajo biti redno vzdrževane, nepropustne in zaščitene proti zamrznitvam, koroziji in proti drugim mehanskim in kemičnim vplivom.

2. Varstveni ukrepi električne instalacije in naprave

53. člen

Instalacije naprav, ki so pod napetostjo, se morajo vgraditi (instalirati) in koristiti skladno s predpisano jakostjo dela, veljavnimi standardi in tehničnimi predpisi, navodili in normativi.

Elektro stroji in naprave morajo požarno zavarovati skladno s tehničnimi predpisi za varstvo pred požarom.

54. člen

Instalacije naprav, ki so pod napetostjo, se morajo zavarovati pred dotikom. Te naprave in instalacije morajo biti glede na način izdelavce, namestitve in uporabe tako izvedene, da se onemogoči vsaka nevarnost za osebe ali nastanek požara. Naprave iz prvega odstavka morajo biti pravilno ozemljene po veljavnih tehničnih predpisih in zavarovane od prekomernega toka.

55. člen

Za normalno delovanje in brezhibnost električnih naprav in instalacij je odgovoren obratni električar, ki je tudi dolžan poskrbeti za odpravo obstoječih pomanjkljivosti.

Obratni električar, ki je pooblaščen in usposobljen za vzdrževanje električnih naprav v posameznih oddelkih, je zlasti dolžan:

- vršiti nadzor ozemljitve električnih naprav,
- vršiti redne predpisane preglede vseh električnih inštalacij in naprav in podatke vnašati v kontrolno knjigo, o pomanjkljivosti pa obvestiti pristojne osebe,
- izključiti pokvarjene inštalacije in naprave, kadar preti neposredna nevarnost požara ali nevarnost za življenje delavcev,
- poskrbeti za namestitve in vzdrževanje posebnih opozorilnih znakov in napisov pri napravah, kot na primer „VKLJUČENO“, „IZKLJUČENO“ pri komandnih napravah,
- skrbeti za stalne predpisane zaščitne ukrepe v smeri preprečevanja požarov, eksplozij in drugih nevarnosti, ki bi lahko nastale zaradi nepravilnega delovanja električnih naprav in inštalacij.

3. Varnostni ukrepi pri nevarnih, lahkovnetljivih in eksplozivnih snoveh.

56. člen

Pri strojih mora biti vedno čisto. Papir in odpadke je treba stalno odvažati. Posode za odpadke in slično morajo biti spravljene na prostem in pod nadzorstvom.

57. člen

Zaradi povečanih nevarnosti požara in eksplozije pri manipulacijah, transportu, vskladiščenju z nevarnimi lahkovnetljivimi in eksplozivnimi snovmi se morajo najstrožje spoštovati veljavni predpisi in navodila (Pravilnik o gradnji naprav za vnetljive tekočine ter o skladiščenju in pretakanju vnetljivih tekočin). Čuvanje in skladiščenje takih snovi se mora vršiti v posebnem skladišču vnetljivih tekočin, katere morajo biti oddaljena od drugih objektov.

Shranjevanje vnetljivih tekočin po delovnih prostorih in prostorih, ki niso prirejeni po predpisih, je prepovedano razen količin dnevne porabe.

58. člen

V obratih in delavnicah so lahko le hermetično zaprte posode s prostornino do 20 l vskladiščene v posebej za to zgrajenih kovinskih omaricah, skupna količina lahko vnetljivih tekočin v njih pa ne sme presegati 200 litrov.

Kovinska omarica iz prejšnjega odstavka mora biti najmanj 3 m oddaljena od odprtega plamena in imeti neprepustne spoje, na vratih vsaj 10 cm visok prag, ključavnico in ventilacijo z odvodom izven prostora v katerem je omarica.

4. Varstveni ukrepi v delovnih prostorih

59. člen

V delovnih prostorih se morajo spoštovati splošni varnostni ukrepi, zlasti pa naslednji:

- električne naprave (elektromotorji, vodi, vtikači, varovalke in svetlobna telesa) morajo biti zavarovani proti vsem zunanjim vplivom, motorji za pogoj strojev pa še pred prahom,
- v delavnicah se morajo mastne krpe in ostali odpadki zbrati v kovinskih posodah sproti odvažati, tla pa posipati z žagovino in redno čistiti,

- delovna mesta varilcev morajo biti dobro zaščitena, avtogeni aparati s pripadajočo opremo in s plinom ter s kisikom pa izdvojeni od delovnih prostorov,
- v laboratorijih mora biti izvedeno prezračevanje vsega prostora in lokalno prezračevanje za sežig vzorcev. Laboratorij mora biti izveden kot poseben požarni sektor (požarna vrata in drugo).

60. člen

Kajenje in uporaba odprtega ognja je strogo prepovedano v vseh obratih in skladiščnih prostorih.

Kajenje v tovarni je dovoljeno:

- na dvorišču tovarne pri vratarnici,
- v garderobnih prostorih in izključno le v zidanih pisarniških in sanitarnih prostorih.

Povsod, kjer je dovoljeno kajenje morajo biti postavljeni peplniki z vodo.

Uporaba odprtega ognja in varjenja v delovni organizaciji je dovoljeno pri delu na vzdrževanju in urejanju naprav, če to delo opravljajo pooblaščenec in poklicno usposobljene osebe—delavci.

Sežiganje odpadkov je možno le ob prisotnosti dveh delavcev, ki sta sposobna za gašenje požara. Delavca, ki sta prisotna ob sežiganju odpadkov in filtrov, morata imeti možnost hitrega obveščanja vratarja, oziroma gasilcev. Odpadki naj se sežigajo le ob času, ko ni burje.

Za varno sežiganje je odgovoren odnašalec odpadnega materiala in njegov nadrejeni ter delavca, ki sta prisotna ob sežiganju.

V. Kazenske določbe

61. člen

Opustitve in kršitve požarno varnostnih ukrepov se štejejo za kršitev obveznosti v združenem delu po samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu. Postopek proti odgovornim osebam se mora uvesti v primerih:

- ko se ne spoštuje ukrepov za preprečitev varstva pred požarom, ki so zajeti v splošnih in internih predpisih, čeprav zaradi tega niso nastale škodljive posledice (požar, eksplozije, ipd.),
- ko se ne upoštevajo požarnovarnostni ukrepi, kajenje v proizvodnih prostorih in uporabo odprtega ognja v nasprotju s predpisanimi postopki,
- ko se onemogoča pristojnim osebam, inšpekcijam ali drugim nadzornim organom kontrolo stanja varstva pred požarom,

- ko se hrani večje količine lahkovnetljivih ali eksplozivnih snovi (tekočine, kemikalije, strupe, kisline) v priročnih skladiščih, kot je to dovoljeno,
- ko se brez opravičenega razloga ne prijavi požara ali druge nesreče ali odkloni udeležbo pri gašenju požara ali reševanju,
- ko delavec malomarno ravna z gasilnimi napravami ali poškoduje te naprave,
- ko se odlaga lahkovnetljive ali eksplozivne snovi na mesta, ki niso za to posebej določena,
- ko delavec po končanem delu ne pogasi odprtega ognja.

62. člen

V kazenskem zakoniku je določeno, kdaj se šteje kršitev požarnovarnostnih ukrepov za kaznivo dejanje. Zakon o varstvu pred požarom in gasilstvu določa denarno kazen za upravne in odgovorne osebe za storjeni prekršek s področja varstva pred požarom.

VI. Prehodne in končne določbe

63. člen

V primerih, ko v načrtu varstva pred požarom in podrobnih določil, se ravnavajo organi upravljanja delovne organizacije ter strokovne službe glede ukrepov varstva pred požarom po splošnih načelih in veljavnih normativih s področja požarne varnosti.

64. člen

Organi upravljanja ter direktorji posameznih TOZD in sektorjev so dolžni izdelati navodila ali druge akte za izvajanje določil tega pravilnika, če se za to pokaže potreba.

65. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika lahko predlagajo:

- izvršni odbor, delavski sveti TOZD in DSSS, direktor DO, sindikalna organizacija in služba varstva pri delu.

66. člen

Ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme delavski svet DO in sicer 8. dan po sprejemu in objavi.

Predsednik delavskega sveta DO:
Alojz Plavec, l. r.

